

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Beköszöntés.

Debreczen, 1905. szept. 10.

Újságot író ember annyit beszél nagy ünnepekről, nagy ünnepeknek szépségesen szép impresszióiról, hogy talán nem lesz szerénytelen, ha türelmet kér egy pillanatra s szavakba röjja az ő értékes és szép ünnepnapjának impresszióit.

*

Két esztendő után, hogy elhagytam ezt a hatalmasan és okosan fejlődő szép Debreczent — úgy hozta a sors, hogy ismét visszatérjek, mint ennek az újságnak felelős szerkesztője. A mi ambíciót vittem el magammal, azt letörtetlenül, sértetlenül hoztam vissza, a mi lelkesedés lobogott a lelkemben, azt ma is megtalálom; becsületes ideáljaim is azok, amik voltak, a miért a tollnak nemes és tiszta fegyverével küzdeni nem szünök meg soha.

Ünnepnapom nekem ez a mai nap, és a mikor szeretetemnek önzetlen és tiszta megnyilatkozásával köszöntöm ezt a várost, nem tudok megszabadulni a megilletődés és elfogultság alól.

Ezért a városért dolgozni, ennek a városnak kulturáját egy lépéssel is előbbre vinni minden újságírónak nagy gyönyörűség. De az újságíró munkájának minden körülmények között komolynak, értékesnek és meggondoltnak kell lenni; — mindenek felett a munka korrektségével kell büszkélkedni. És ezen a pályán, a hol az ellentétek, az emberi érzékenységek s hiúságból fakadó gyűlölségek annyi akadályait találkozzunk, az ilyen munka utjának sok tövise van. Ezért érzek hát némi megilletődést és elfogultságot, a mikor ennek az újságnak szerkesztését átveszem. De csak megilletődést — félelmet nem! Mert a mikor íróasztalomnál elfoglaltam a helyemet, lelkemnek minden erejével fogadást tettem, hogy ennek a városnak becsületes komoly munkása, a tollnak tiszta lelkű és tiszta kezű harczosa leszek — s küzdelmeimben, a melyet ezért a városért ennek a városnak polgáraiért folytatni fogok — egyetlen fegyverem az igaz-

ság lesz. Ezzel a vezércsillaggal indulva utannak azt hiszem, hogy sikerülni fog ennek az újságnak tekintélyét fenntartani, megbízhatóságát, komolyságát megdönthetlenné tenni.

*

Az újságíró hivatása, ha valaki ezt a hivatást komolyan veszi — fenségesen szép és előkelő. Ört állani, miként a katona, harczolni; nagy és szent csatákat a közügyek tisztaságáért nehéz, de szép kötelesség. Ör helyemet ime elfoglalom! Megkezdem a munkát az *igazság, az elfogultatlanság, a szeretet* jegyében Debreczenért. Közügyeinek mindig igazságos bírálója leszek. Kulturájáért szünet nélkül harczolok. A hol visszaélés, korrupció, lelkiismeretlenség üti fel fejét, ott kéréltetlen és szigorú leszek, — a hol érdemet kell honorálni, az elsők közé állok. Az igazságtalanságot, a lelkiismereti és gondolatszabadság ellenségeit pellengérré állítom, de a magánélet titkait, annak belső világát piacra hurczolni ebben az újságban sohasem engedem. Felekezeti békétlenséget ez az újság szítani nem fog, társadalmi békétlenségeknek is szigorú ítélő bírója lesz.

A kiknek lelke nem hajlik a szentimentalizmus felé, azokat is mindig megfogja a pompeji pretóriánus története, a ki a láva esőben sem hagyta el ör helyét, hanem ott pusztult el s boldog volt, mert kötelességét teljesítette.

Ilyen pretorianusnak kell lenni a becsületes újságírónak — ha fegyvere a tiszta és megdönthetetlen igazság.

*

Debreczennek csodálatosan nagy az ösereje. Polgáiraiban megvan a jóra való hajlandóság, a kor nagy eszméi iránt való fogékonyság — s a város nem szegény, mint más sok anyagi bajjal vergődő magyar város. Nincs olyan színes ragyogó álom, a melyet itt komoly munkával be ne lehetne váltani s nincs olyan vágyódás, amely itt teljesedésbe ne mehetne.

Azok tehát, a kik a város haladásának hivei, a kikelött nem közömbös a jövő nemzedék sorsainak okos alapon

való kiépítése, azok ebben az újságban segítő társra lelnek. Jöjjenek ide írásaikkal, bontsanak itt lobogót — a mi ólom katonáinknak büszke rendje szárnyat ad minden szép gondolatnak s elviszi azt messze s diadalmas erejével bizonyosan hiveket fog szerezni a haladás eszméjének.

A ki ennek a városnak legszebb vágyáért a debreczeni egyetemért akar dolgozni, a ki ennek a nagy ügynek szárnyakat akar adni, az a mi betűink erejével beszélhet. Mi beleöntjük erőnket és lelkesedésünket a betűkbe, hogy harsogó szóval ébreszse tette azokat, a kik a hideg megfontoltság ürügye alatt kényelem szeretetből aludni engedik azt a lángot, amely izzó fényt van hivatva kiárasztani Debreczenből s hivatva van arra is, hogy az alföld igazi kultur metropolisává tegye Debreczent.

*

Politikai irányomról írva, röviden végezhetek. A ki két nagy magyar városban nevelkedett fel, a ki az írás művészetét, újságírói pályáját Debreczenben kezdte, annak a szíve, lelke csak a függetlenségi eszmékért rajonghat. Nem a pártkeretekbe lenyüggözött függetlenségért, hanem a tiszta, ideális függetlenségért, a melynek megvalósítása képezi ez ország minden polgáranak egyetlen vágyát.

Pártoktól független, erős magyar szellemben fogom szerkeszteni ezt az újságot. Ez a két szó — azt hiszem — olyan program, a melyet megnyugvással fogad olvasó közönségünk.

Ettől jöjjön reánk bármilyen idő, eltérni nem fogok, mert szilárd meggyőződése, hogy ezt az országot csak a teljes függetlenség kivásával sorozhatjuk be a művelt nyugati államok imponáló sorába.

Most pedig a gondviselés nevében előre! Mégegyszer szeretettel köszönti ezt a várost, ennek közönségét

Sipos Béla,

a „Debreczeni Független Újság”
felelős szerkesztője.

Gőzmosóda

fehérneműekre

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő kocsi.

Mi lesz szeptember 15-ikén?

Csendes forradalom.

Két királyi levél.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 9.

Idegessé félelemmel néz a nemzet a szeptember 15-iki történelmi jelentőségűnek ígérkező képviselőházi gyűlés elé. Két kérdés zaklatja a közvéleményt. Lesz-e béke — és mit fognak csinálni a szocialisták? Nos, mennél közelebb jutunk a politikai válság döntő napjához, szeptember tizenötödikéhez, annál világosabbá válik, hogy nem lesz megbékülés az ellenzéki tábor és a császár kormánya közt. Mert egyrészt az ellenzéki szövetség nagytekintélyű vezérférfiai minden szavukkal, minden tényükkel megerősítik, hogy nincs szándékukban egy tapotnyit is engedni abból, amit a nemzet színe előtt szent kötelesség gyanánt vállaltak, másrésztől viszont az ügyvivő urak teleharsogják a világot annak a hírével, hogy szétkergetik az országgyűlést, amely nekik nem akar parirozni.

Hát majd meglátjuk, ki lesz az erősebb. Az a többség-e, amely a nemzet bizalmára támaszkodik, vagy azok-e, akik a köznépszerűtlenség súlyával is terhelve, a császár parancsának végrehajtására vállalkoztak.

Annyi bizonyos, hogy Fejérváryék lázasan készülődnek arra a rejtelmes valamire, a mit ők „a helyzet kényszerítő szüksége” gyanánt állítanak be. Maga a főparancsnok, az ügyvezető

táborszernagy ma már Bécsben van és a közös miniszterekkel tart előzetes nagytanácsot mindarról, ami holnap a király elé végleges döntésre kerül. Ő felsége — amint hivatalosan is tudják — vasárnap fogadta Fejérváryt és egybehangzó értesülések szerint ezen az audiencián pecsételik meg végleg az ügyvezető kormány által felvetett terveket.

A mi a szociáldemokratákat illeti, budapesti tudósítónk távirata szerint a nagy tüntető felvonulás csendben, minden nagyobb emóció nélkül fog lezajlani. Összetűzéstől, vérhullatástól nem kell tartani.

A politika eseményeiről egyébként a következő táviratok számolnak be.

Két királyi levél.

Báró Fejérváry Géza az este Bécsbe érkezett és a magyar miniszteri palotában azonnal fogadta gróf Goluchowszky külügyminiszter titkárját, akivel ma délelőttre megállapították a közös miniszterekkel való tanácskozásnak idejét.

Reggel sürgős értesítés jött a hadügyminiszteriumból, amelynek egyik osztályfőnöke várta báró Fejérváry rendelkezéseit.

Egy beavatott politikus, aki állítólag ismeri Fejérváry terveit, egyik újságíró előtt nyilatkozott a ház feloszlatastról.

— A képviselőház feloszlatastról — mondotta a beavatott férfiú — csakis abban az esetben kerül a sor, ha a kormány a vád alá helyező és így létét veszélyeztető ellenzéki indítvány szavazására jutását másképp megakadályozni nem tudná.

hogy már a második héten meghódítja a kritikát, elhallgattatja a gáncsolókat s barátjává teszi a legegésőbb színházgyűlölet is. Megtette ő ezt Arádon is megteszi Debreczenben is. Es itt könnyebb lesz a munka, mert az ő hadserege egytől-egyig kipróbált katonákból áll, s nem egy művésze foglalhatna helyet az ország első színpadán.

Megnyugtathatjuk hát azokat, a kiknek a lelke aggódik; hogy az ideai színházi szezon a ragyogó, a nagy események sorozata lesz. A szürkeség, a sivárság ismeretlen fogalom Zsül előtt — az ő szép lelke a művészet imádatával van tele — és elve a közönség szeretetét fokozni, mindig fokozni a színház iránt.

Mindig álmodoztunk azután a korszak után, a mikor a debreczeni színház mint elismert művészeti központ vezető szerepre jusson a vidéki műintézetek között. Azt hisszük, hogy ez a modern és értékes korszak, Zilahy Gyula bevonulásával veszi kezdetét s a jövő krónikásai irván erről az időszakról, azt fogják

Hozzátette még:

Egy magyar politikus, aki otthon önként éppenséggel nem játszik népszerű szerepet, kijelentette, hogy nagyjában be van avatva a Fejérváry-kormány előterjesztéseibe, amelyekhez a király holnap, vasárnap minden valószínűség szerint hozzájárulását adja. Ez a képviselő azt mondja, hogy az ügyvezetők szeptember tizenötödikére két királyi levéllel lesznek ellátva. Az egyik az elnapolásra fog szólni, a másik a végző feyvert tartalmazza: a feloszlatast.

Az általános választói jog kérdésében a felség hozzájárulására nincs szükség, arra Kristóffy belügyminiszter már minden részletet illetőleg is megkapta nemcsak a felhatalmazást, hanem az egyenes utasítást is.

Csendes forradalom.

Fejérváry báró miniszterelnöknek már holnap módjában lesz, hogy szándékait és terveinek egyes részeit megismertesse. Nem ő maga. A nagy alkalom meg van és Kristóffy József belügyminiszter ur viszi az elárulható titkokat Német Bogsánba, választói számára, akik bizonyosan lelkes helyesléssel veszik tudomásul, hogy az ő képviselőjelöltjük megmarad miniszternek, ha a koalíció úgy akarja. A miniszternek németbogsáni szócsove nagyon bőbeszédő lesz és rendre rakosgatja a Fejérváry kormány szocialis ajándékait, ellenértékül a kerület bizalmáért.

Elfogja mondatni Fejérváry báró Kristóffy belügyminiszter által, hogy a kormánynak esze ágában sincs a képviselőház elnapolása, sem a feloszlatast. Ellenkezőleg. Az a szándéka, hogy a „csendes forradalom” zajossá alakuljon át s a legnagyobb zivatár közben fűnek helyeiken a miniszterek s nagy elődjek, a római szenátorok módjára

mondani, hogy a debreczeni színpad második reneszánsza itt kezdődik.

*

A mi metropolisunkat hiába csak felkeresik azok, a kik ennek az országnak a lelkét megakarják ismerni. A napokban a ködös Albion fiait diésérték meg a magyarság hatalmas metropolisát, — ma a világ állatorvosai jöttek el hozzánk s diésérik meg gazdasági életünk praktikus berendezését

Az ilyen barátságos látogatásoknak, a bankettezések mellett is jelentőséget kell tulajdonítani. Külföld előtt ismeretlen kulturánkat, népünknek becsületes lelki világát, ilyenkor tárhatjuk csak fel előttük, ilyenkor mutathatjuk meg, hogy mi is grand nation akarunk lenni, s erre meg van a törekvésünk, nemes és komoly hajlandóságunk.

Külföldi vendégeinket épen ezért üdvözlöttük őszinte szeretettel s azzal az őszinte óhajattal, hogy kint, a sik hortobágyi pusztán ihlesse meg őket a ma-

Vasárnapra.

Szelid sugaru szeptember, a te elmulásod nem fog bús rezignációt hagyni hátra a szívedben. Mert a mikor te elmulasz, akkor veszi kezdetét az igazi szezon a maga nagy eseményeivel. Megnépesül a fényárban uszó esti korzó, zsufolásig megtelnek a cigányzenétől hangos kávéházak, — és akkor kezdődik a tulajdonképeni színházi élet.

A színházi élet! Ugyan miről beszél-nének ma Debreczenben, mint a kedves Zsülről s az ő pompásan szervezett művész gárdájáról. Utczán, kaszinóban, fekete és fehér kávé mellett ez a téma. Es bonczolgtatják, kritizálják, vannak a kik már bántják is azt az előkelő művész sereget, a melyik nagy lelkesedéssel jön Debreczenbe és egyetlen vágya az, hogy meghódítsa a debreczeni közönséget.

A kik ismerik az ötletes, mindig művészi érzékű Zilahy Gyulát, azok nem féltik sem a kritikától, sem az ellenségeskedéstől. Van olyan legény Zilahy Gyula,

Czipő király

A cségre tessék ügyelni.

Debreczen, Piacz-u. 49, a főposta kapujával szemben. Öszre és tére legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő üzletében.

Őszi és téli idényre

meglepő divatos angol szövetekből a legdivatosabb öltöny, felöltő téli kabát és szalag öltönyöket mesés szépen elkészítve a legjutányosabb árban készítik. A nagy érdemű közönség b. partfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel. **Moskovits József** férfi szabó, Piacz utca 40. Keresztépület, a Hungáriával szemben.

megengedik azt is, hogy a budapesti ország-ház góthjai megtépják a szakállukat. A vád alá helyezést sem tartja tulkomoly akciónak a kormány. És bizik abban is, hogy a vád alá helyezéshez szükséges kétharmad többséget sem tudja megszerezni a koalíció, mivelhogy éppen a koalíció soraiban lesznek igen sokan távol. A mit mi eleitől fogva kérdeztünk — ime behizonyosodott. Kristóffyék urak akarnak maradni az idők végtelen során át. Persze ez nem rajtuk áll.

Szeptember 15.ike.

„Száz ezer ember. Megroppant alattuk a föld. Lábuk dobogásától toporzékolva hőkken vissza a reakció.” Ugy kezdte beszédjét a szocialista vezér s aztán folytatta: „Magyar mintára cselekszünk. Szilágyi István se cselekedett másként, mikor negyven ezer embert vezényelt a Duna jegére. Régen volt. A magyar ügy diadalára volt. Akkor választották magyar királylyá Hollós Mátyást. Mi nem viszünk fegyvert. Az a száz ezer ember néma követésége lesz az igazi magyar nemzetnek.”

A felvonulás már hajnalban kezdetét veszi. Eltűl a zászlótartó. Széles lobogóján ki lesz írva „Adjatok jogot a népnek”. A felvonulás maga is impozáns látványosság lesz.

A szocialistákat értesítették, hogy bizonyos oldalról provokálni akarják, még pedig a felvonulások alkalmával egyes házak ablakából. A pártvezetőség ismeri a provokálókat s már most óva inti őket, hogy a párt békés demonstrációját ne zavarják.

Gróf Dégenfeld József amerikai akciója.

Egy tiszántuli esperes Amerikában.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, Szept. 10.

A tiszántuli református egyházkerület főgondnoka gróf Dégenfeld József a mint

gyarság szeretete s vigyenek el innen sok sok kedves emléket.

— Ne tessék vizet inni, biztatják itt Debreczenben az idegen embert, — mert tifusz járvány van!

És az idegen ember ijedten fogad szót s rémülve viszi el a hirt a szomszéd városokba és még tovább is, hogy a ki Debreczenbe megy, az élve nem kerül vissza, vagy legjobban esetben bú és öröm helyett megrakodik miazmákkal.

Nem épen zengő dicséret ez Debreczenről, és az a bosszantó, hogy ez minden esztendőben megismétlődik. Más várost is felkeresi ez a rémes betegség — de nem úgy, a hogy Debreczent. Ide úgy kopogtat be, mint valami barátságos ismerős.

— Eljöttem, hol az a száz ember, a kivel hamarosan le kell számolnom?

És hiába öntik ellene a meszet, a karbolt a folyókákba, a tifusz szemtelen legény, nem ijed meg tőle. Azt mondja, hogy mindaddig, a míg tisztességes vizet nem kap a debreczeni ember, még ha a

az tudva van, két izben is kint járt Amerikában, hogy az ott élő magyar reformátusok dolgát rendbe szedje, s a szétszórtva élő egyházakat egyházmegyévé tömörítse.

A fáradságos munka sikerrel is járt, a mennyiben megalakult a new yorki magyar református egyházmegye, s az egyházmegye esperesévé Kuthi Zoltán new yorki ref. lelkész a ki a debreczeni teológiai akadémiának volt növendéke, választották meg.

A magyar egyetemes ref. egyház az új egyházmegyéjétől nem kimélt semmi áldozatot. Az egyházmegye esperesének pénzt adott át egyházi célokra, s ezen a pénzen minden amerikai egyház kifizette az adóságait.

Körülbelül egy év telt el azóta. Az amerikai magyar egyházak élnek. Virulnak — azonban sem gróf Dégenfeld József, sem más nem tudja, vajon magyar papjaink a kapott pénzt okosan és helyesen használták-e fel. Gróf Dégenfeld József éppen ezért azt a proposíciót tette a protestáns egyház vezérfőfői előtt, hogy küldessék ki valaki Amerikába, a ki a református egyházakat megszámlaltassa. Erre a kiküldetésre természetesen legalkalmasabb lenne maga gróf Dégenfeld József. Őt azonban az őszi zsinat Magyarországhoz köti — gondoskodni kellett tehát más emberről.

Gróf Dégenfeld József választása Szikszay Zoltánra, a máramaros ugocsai egyházmegye esperesére esett. Szikszay Zoltán tegnap Debreczenben járt, s egész napon keresztül tárgyalt gróf Dégenfeld Józseffel. A tárgyalás mint értesülünk, eredményesen végződött, s Szikszay Zoltán vállalkozott rá, hogy kimegy Amerikába, s revidálja a protestáns egyházak számadásait.

Szikszay Zoltán esperes, a ki különben az egyházkerület egyik legkiválóbb vezetője szeptember végén indul el Amerikai útjára. Amerikai tartózkodásának idejét egyelőre hat hónapban állapította meg.

téglavetőben lakik is — innen nem pusztul el.

És nem is fog elpusztulni, mert ennek a városnak a vezetősége sokkal többre becsüli a halálozási számok emelkedését, mint azt, hogy itt végre-valahára rend legyen. Némi részben pedig lelkiismereti kérdés is ez. Mert azért, hogy a tifusz miatt naponta új sirokat hantolnak a temetőben, mégis csak felelős valaki.

Egyébként a komor valósággal szemben jól esik a lelkünknek gyönyörködni a diadalmas, virágzó életben. Hogy felzúgott tegnap a nagy templomban száz meg száz fiatal ajakból az ének, elfogott bennünket az öröm, a gyönyörűség. Ilyenkor, szeptember elején, a mikor az öreg kolégium ifju hajtásai együttesen kérik a segítséget zengő dicséret alakjában a templomban, visszatér a nemzet jövődjében vetett hitünk és bizalmunk. A jövődjé Magyarországra erős lesz, hatalmas lesz, ha ez a fiatal generáció megőrzi szellemi és testi épségét. És hogy megőrizze, az őszinte kívánsága minden becsületes magyar embernek.

Bárd.

Ostromállapot Tokióban.

Zendülés a béke miatt.

A forradalom borzalmai.

— Saját tudósítónk távirata. —

Táviratainkban jelentjük már, hogy Tokióban az oroszokkal kötött béke miatt valóságos forradalom tört ki. Tokió most rémes esetek színhelye — s hogy a tömeg féktelenkedéseit ellensúlyozzák, statáriumot hirdettek ki. A zendülésről a következő táviratok számolnak be.

Tokio, szept. 9.

A Kokunim című lap szerkesztősége, a melyet a lázongó tömeg fölggyújtott, porig égett. A menekülő hírlapírókat az utcán megtámadták és inzultálták, a lap egyik neves munkatársát, aki a békét pártoló cikket írta, fél holtra verték. A különböző éjjeli verekedéseknek tegnap újabb ötszáz sebesültje és több mint husz halottja volt. A rendőrség teljesen tehetetlen a nekivadult néppel szemben, amely a rendőrségi épületeket is szétrombolta.

Pétervár, szept. 9.

A lázadás borzalmai a mikádót nagyon fájdalmasan érintették. Itt ma hire terjedt, hogy félelmében nem ismeri a békeszerződést aláírni. Ma nagy tanácsot fognak tartani, amelyen a lázadás elnyomásáról lesz szó.

Tokio, szept. 9.

Megkezdődtek a statáriális intézkedések. Sakuma tábornok városparancsnoknak meghatalmazása van, hogy minden tekintetben felelősség nélkül intézkedjék. Sakuma azonban nem veszi igénybe teljesen ezt a hatalmat, mert fél, hogy a rendőrség és a rendelkezésre álló katonaság gyenge lesz a néppel szemben. Mindazonáltal az éjjel megakadályozták egy népgyűlésen, amelyen olyan határozati javaslatot akartak elfogadtatni, amely szerint a békefeltételek Japánra megalázók és a kik azt megteremtették, megvetésre méltó panamisták. A rendőrség mindenfelé keresi az izgatókat. Hírlik, hogy a statáriális bíróság rendkívüli szigoruan fog fölöttük ítélkezni. Nagyon sok lapot lefoglálnak és százakra megy a letartóztatottak száma.

London, szept. 9.

Tokióból jelentik: Az ostromállapot kihirdetése után a nyugalom helyreállott s a lakosság és katonaság barátságosabb egyetértésben van.

Uj vasöntőde és géplakatosság

DEBRECZEN, Hortobágy maiommal szemben.

Kész borsajtók és kutszivattyúk, vagy egyes részei, **szecska és répavágók, cservágók, ekék, vetőgépek** s minden egyéb gazdasági gépek és eszközök javítását és ujtását jutanyos árért pontosan és gyorsan készítünk. Továbbá szén tüzelésű kályhák elégett betetek és egyes részeit ujonnan megöntjük és **Fái és Bozsik.** minenféle öntött vasrészeket bármikor öntünk.

Tokio, szept. 9.

Siba rendőrpáncsnok ellen tegnap bombamerényletet követtek el. A páncsnok sértetlen maradt, de környezetéből többen megsérültek.

Páris, szept. 9.

A Journal tudósítója jelenti Tokióból. A zavargást izgatók szervezték, a kik a munkásokat és diákokat nyerték meg. A mozgalom célja, hogy a Kacsura-kormányt megbuktassa s a béke ratifikálását meghiúsítsa. A miniszterek és titkos tanácsosok életét nagy veszedelem fenyegeti. A miniszterekről a legalálalóbb rágalmakat terjesztik. A mozgalom egyre jobban szocialista irányt vesz fel. A császárt mindenki szereti, a mozgalom csak környezetét ellen irányul.

Agyonhallgatott igazság.

Az ev. ref. leányiskola bajai.

Ujabb leleplezések.

Debreczen, szeptember 9.

Gyökössy Lajos rajztanár elejtése és az elejtéssel kapcsolatos szabálytalanságok az ott folyó nyilvánvaló személyi háború, az ev. ref. leányiskola belső, sorvasztó bajaira nemcsak a sajtó, de a közönség figyelmét is reá vonta. A református leányiskola legfőbb kényura, Kiss Albert önpüspökjelölt magát és baklövéseit tisztázni akarta a „Debreczen” egyik mult heti számában. E lapban az albdicselkedéssel elejtett, állásából pártérdekből kidurt Gyökössynek ugyan adott választ, míg lapunk felszólalásait válassz nélkül hagyta. E hallgatásával csak begazolta azt, hogy mindaz, mit róla irtunk, állítottunk: megdönthetetlen tény. A nyilvánosság, a jogos kritika súlya alatt megtörve félrehúzódik és nincs bátorsága az odadobott keztyű elfogadására, mert tudja, éri, hogy régi darázsstészekbe nyultunk, a melynek a kitakarítása sok és sok régi seb felujtásával jár. Ő a jog, törvény, igazság elvével szeret harcolni ott, hol ő maga is csak közkatona, ott azonban, hol a véletlen vezérszerephez juttatta, a legmesszebbmenő erőszakoskodást, korbács politikát fejt ki.

Mindezeknek ujabb bizonyítéka Gyökössy Lajos szombati levele, melyet a „Debreczeni Protestáns Lap” mai száma hoz. A levél éles és szigorú válasz Kiss Albert urnak — elolvashatja. Így szól a levél:

Nagytitiszteletű szerkesztő ur! Midőn nt. Kiss Albert elnök ur a választás ügyében közreadott igazoló levelemre válaszul egészségemre és tanulságomra kívánja azon körülményt, hogy minden hibám és mellettem történt előzetes állásfoglalás dacára, a választáson elbuktam, bármily kellemetlen is rám nézve ez ügy további tárgyalása, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a nt. elnök ur válasza és nézetváltoztatása tévedésen alapszik. Még pedig azért, mert én a bejelentett és a nt. elnök urtól is tudomásul vett távollétem alatt tényleg semmi felszólítást nem kaptam sem nt. elnök urtól, sem az igazgatóságtól arra, hogy a képesítő vizsgálaton vagy ennek záró értekezletén megjelenjek, noha június 21-től a vizsgálatok megkezdésétől erre elég idő lett volna. Itt szalmaszálba fogód-

zás belekapaszzkodni a „feleletemből úgy vette ki” kifejezésbe. Ezzel csak kimélelet akartam tanusítani nt. elnök ur iránt, nem akarván a rideg és meztelen valót kimondani: én egy árva szóval sem hallottam nt. elnök urtól, hogy a vizsgálatokra le kell jönni, de igenis az ígéretet, „ha szükség lesz reá Dóczy bácsi irni fog.” Ezt írja nt. elnök ur válaszában: „Hogy Gy. L. ur haza nem jött azon egy napra, mikor a képesítő vizsgálatot tett növendékeknek tanítónői oklevelükbe bevezetendő osztály jegyzéke megállapított. Ezen osztály jegyzékek megállapításánál neki több ok miatt és annyival inkább jelen kellett volna lenni, mert a távollmaradásra felhatalmazást nem kért és nem nyert.” Pedig nem is lett volna megjelenésére szükség, mert ezeken a vizsgálatokon nem a szaktanár véleménye érvényesül, hanem mindenben az megy keresztül a mit nt. elnök ur akar. Ez azonban nem az én bajom. Az én ügyem az, hogy rámutassak arra, miszerint a vizsgálatokra nem hívtam meg és ezzel azon vádat, miszerint kötelességmulasztást követtem el, tisztáztam. Bárhogy csürjük-csavarjuk is a dolgot, tény az, hogy én egy évi sikeres működés után elnöki, felügyelői, igazgatói, tanárkari elismerés, — nt. elnök ur jóindulata — későbbi reményt nyújtása ellenére, csak azért mert időközben egy helybeli betolyásos pártfogókkal rendelkező pályázó akadt — elbuktam. — Ez a körülmény látszólag az én emberi balesetem, de csak látszólag, mert a vizsgáló előtt feltünteteti egyszersmint az intézet vezetőinek megbízhatóságát, a tanerők iránti méltánylását. Így áll a dolog nt. elnök ur s ez az oka annak, hogy egyéb bajok mellett a lapok a vezetése alatt álló intézet ügyeit nem minden alap és ok nélkül, szellőztetik, s a miért meg nem választásom körülményeivel én is nyilvánosság elé kényszerültem és egy tisztességesen kiérdemelt állás helyett kénytelen vagyok nt. ur jó tanácsaival beérni. Ami ezen atyai jó szívére valló tanácsokat illeti, biztosíthatom, hogy egész életemre tanulságul vettem, de mindjárt élő tanulságul is adtam azon következő kollegáimnak, kik abban a szerencsében részesülhetnek, hogy nagytitiszteletűséged iskolájában a tanársággal versenyt futhatnak. Gyökössy Lajos rajztanár.

A kollegium új esztendeje.

Istentisztelet. — Igazgatói székfoglaló.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 9.

Az öreg kollegium falai mintha megfialodtak volna. Az üres folyosókat megtöltötte a pihent diáksereg. A két hónapi pihenő hasznára vált úgy a diákságnak, mint a tanári karnak, mindannyian testben léleken megerősödve tértek vissza az ősi kollegium falai közé.

A hosszú nyári szünet után tulajdon képen ma tartuk fel a kollegium kapui, hogy magukba fogadják Debreczen és vidéke ifjuságát. A kik jelen voltak a mai megnyitó ünnepélyen, teljes megnyugvással távozhattak el, mert láthatták, hogy az ifjuság nevelése avatott kezekben van letéve.

A mai megnyitó ünnepély középpontját képezte Ferenczy Gyulának, a főiskola kiváló igazgatójának a beszéde. A hazafias eszméknek ezen lelkes és hivatott hirdetője tartalmas beszédben üdvözölte a tanuló ifju-

ságot és a megjelent nagy számú közönséget. A hazafiasság és a magyar szellem igazi nagysága minden szavából kiért.

Magáról a megnyitó ünnepélyről tudósítónk a következőket jelenti:

Már nyolcz óra körül nagy tömegben hullámzott az ifjuság a kollegium kapui előtt. Amint nyolcz órát az öreg templom harangja elkongatta, megnyiták az ősi kollegium kapui. Csak úgy tódult be az ifjuság a kapukon, az udvarban négyes zárt sorokká tömörültek s a nagytemplomba vonultak, ahol Csiky Lajos főiskolai tanár mondott megható imát, amelyben az isten áldását kérte a megkezdődő tanévre.

Az istentisztelet után a kollegiumba ment vissza az ifjuság, ahol a nagyteremben már nagyszámu közönség várta reájuk. Itt Dávidházy János esperes, helyettes püspök rövid beszédben üdvözölte a közönséget, a tanári kart és az ifjuságot.

Utánna az akadémia részéről Ferenczy Gyula igazgató tartott olyan beszédet, amely hosszú ideig emlékezetébe fog maradni úgy az ifjuság, mint a nagyközönségnek. A kollegiumban levő minden intézetnek arra kell törekedni, hogy olyan igaz magyar polgárokat neveljen, akik kint az életben a haza igaz, munkás fiaii lesznek. Majd a modern tanítási rendszer mellett tört lándzsát, amely nem a végnélküli magoltatásból áll, hanem abból, hogy értelmes és művelt ifjut neveljen az intézet.

Majd a szülők és az iskola között fennálló viszonyt fejtegette. Ekkor arra kérte a szülőket, hogy mindenben támogassák a tanári kar nevelő munkáját.

Ezután az ifjusághoz intézte szavait, a legjobb szülő sem találhatja el egy gyermekének lelkiállapotát, mint ahogyan ő eltalálta. Egész lelkét kiöntötte az ifjuság elé, minden szónak, amit kiejtett, az volt a célja, hogy a fiuk szívébe hatoljanak és ott az igazi hazaszeretetet fáját növeljék. De nem kisebb hatást ért el akkor is, midőn az ifjuságot kötelességének teljesítésére buzdította. Szavait hatalmas éljenzés fogadta.

Ferenczy Gyula után Simonffy Imre, a debreczeni egyház főgondnoka lépett az emelvényre s az egyházmegye közönsége nevében hazafiasságra, kitartásra, szorgalomra, jellemességre és becsületességre buzdította az ifjuságot.

Végül Oláh Károly tanácsnok a város nevében üdvözölte az ifjuságot és a tanári kart. A megnyitó ünnepély ezzel véget ért.

Az apai szeretet áldozata.

Lezuhant a háztetőről.

— Saját tudósítónktól. —

Szeptember 9.

Megható jelenetek voltak tanui azok, kik tegnap d. u. a Teleki u. 104. sz. a. építkezésnél dolgoztak. Egy munkastársuk szerencsétlensége rázta meg őket, a ki atyja haláhirére ajultan gurult le a háztetőről. Az eset részletei a következők:

Debreczeni Dániel Vár-utca 7-ik sz. a. lakó ácsmester jókedvűen dolgoztatott több társával Teleki utca 104. szám alatti ház építésénél. Amint itt dolgoztatott, utánna szaladtak hazulró és sürgősen kérték hogy hagyja félbe a munkát. Debreczeni Dánielnek feltűnt, hogy ma kivételesen érte jöttek és haza hívják. Idegeskedni kezdett és türelmetlenül kérdezte, hogy mi baj van odahaza.

A menyecske, aki érte ment, vonakodott megmondani az okát, de végre Debre-

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen, Piacz és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni. ~~~~

Már megérkeztek Glück Ede

az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

czeni Dániel határozott kívánságára megmondta a szomoru hirt.

— Meghalt az apád!

Debreczeni, mikor a szomoru hirt meghallotta, összerogyott és onnan lezuhant a tetőről.

A szerencsétlen ember mintegy 5—6 méternyi magasságból zuhant le.

A zuhanás következtében a fején és karján szenvedett sérüléseket, de azok szerencsére nem súlyos természetűek. Mindazonáltal eszméletlen állapotban vitték haza édes apja holttestéhez.

Hosszu idő telt el, míg magához tért. Akkor aztán könnyező kért, hogy mutassák meg apja holttestét. Kérését természetesen nem teljesíthették, mivel az orvosok szigorúan lekérelték a családnak, hogy Debreczeni Dánielt mozdulni sem engedjék.

Lengyel ifjak Debreczenben.

A megérkezés. — Fogadtatás

Hangverseny a színházban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 9.

A lengbergi egyetemi ifjak dalostársasága a szabadságharcz hős lengyel tábornokának, Bemnek emlékére emelendő szobor javára Budapesten hangversenyt rendeznek.

A lengyel egyetemi hallgatók elhatározták, hogy a debreczeni dalárdák tíz év előtti lengbergi látogatását most viszonzják és f. hó 17-én d. u. 4 órakor Budapest felől érkező vonattal lejönnek hozzánk, ahol szintén a Bem szobor alap javára a színházban hangversenyezni fognak.

Debreczen város hazafias közönsége igaz örömmel várja a testvér nemzet fiainak megérkezését. Maga a városi tanács is elől akart járni az áldozatkészségben és a fogadtatás költségeire 600 korona segélyt adott a rendező bizottságnak.

A polgárság körében is mozgalom indult meg az iránt, hogy a lengyelek fogadtatása minél impozánsabb legyen, H. Kiss Pál azt ajánlotta, hogy saját költségén az indóház elé diadalkaput fog készíttetni.

Az ifjakkal Budapestről lejön Debreczenbe Kovács Gyula országgyűlési képviselő és Baraniszky Gyula dr., akik mindketten a lengyel nemzet igaz barátai. A vendégek az Angol Királynő szállóba fognak szállani.

Másnap reggel az ifjak megtekintik a város nevezetességeit és este a színházban hangversenyt rendeznek, amelyen az összes debreczeni dalárdák is részt vesznek.

Vármegyénk és vidéke.

A szoboszlói ipartestület panasszkodik. Szoboszló város ipar-estülete az ottani vegyeskereskedők ellen panaszt tett Hajdusoboszló város tanácsához, a

kötél, cipő s ily készítmények árusítása miatt. Innen másodfokon leendő elbírálásra Hajdu megye alispánjához került az ügy. Ráó Gyula alispán evi határozat hozatalára a kereskedelmi kamarát kereste meg. A kamara nyilatkozata a következő: Tekintettel arra, hogy Szoboszlón a marhakötél, kötőfék, istráng stb. kötöző kötelek, a népszerű mezőgazdasági foglalkozása okából napi használati elsőrendű szükségleti tárgyak, de meg készlettel bíró kizárólagos árusító nincsen is, továbbá tekintettel arra, hogy kalapárúsítással kizárólag foglalkozó kereskedő és készlettel bíró iparos nincs, a vegyeskereskedő külön igazolvány nélkül is foglalkozhatik a cikkek árusításával. Ellenben csizma és cipő, valamint kész férfi ruha árusítására a vegyeskereskedő Szoboszlón csak külön igazolvány váltása mellett lesz jogosult, minthogy a cikk kizárólagos árusításával foglalkozó kereskedők Szoboszlón már vannak.

Betörés Debreczenhez közel. A régi rablóvilág felujult. Nemcsak Debreczenben, de az egész környéken, az egész alföldön új Rózsa Sándorok ke denek szerepelni. Szombaton éjjel Rosenfeld Morné fegyverneli lakóhoz tört be két bekormozott alak. Onnan 1200 koronát loptak el. Az eddigi vizsgálat szerint az egyik betörő egy többszörösen büntetett egyén, aki most a szilágy-somlyói járásbírószék fogházából szökött meg. Neve Szalai Pálér Sándor. A fegyverneli csendőrök táviratiilag keresték meg a debreczeni csendőrséget, mert azt hiszik, hogy a rabló Debreczen felé szökött.

Felgyújtott szalmakazal. Tüzi lárma ereut fel szombaton virradóra Balmazújváros közönsége. Kónya Balint szalmakazla gyuladt ki. A tüzet az ottani önkéntestűzoltóságnak sikerült hirtelen eloltani. Alkólilag bosszúból Bereczki János barátja gyújtotta föl.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339. Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám.

— Vasárnapi istentiszteletek. A vasárnapi istentiszteletek sorrendje a következő: Nagytemplomban K. Tóth Kálmán. Kistemplomban: Jánosy Zoltán. Kossuth-utcaiban Letai Menyhért. Ispótfly-templomban Szele György. Csapókerben: Kovács János tanító. Homokkertben: Papp László tartja az istentiszteletet.

Az agost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudak János segédpap végzi.

A római katolikus templomban az istentiszteletek a következők: Reggel 6 órakor miséznek: Vass Karoly kegyr. tanár, 7 órakor Molnár Kálmán, a 8 órai szent misét a főgymnasiumi ifjuság részére egyik kegyrendi tanár végzi; 9 órakor az ünnepi nagymisét Toronyi István ny. esp. plebános végzi segédettel, utána Molnár Kálmán predikál; 11/11 kor a Svetits zárda s az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Melau István h. igazgató mond; 12/12-kor Szabó István miséznek; délután 3 órakor lyánia; 5 órakor a Jézus szentséges szive ajtatóságát végzi Melau István, szent beszéd, körmenet és istentisztelet.

A görög katolikus kápolnában 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise, délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ajtatóság lesz. Holnap a

gör. kath. egyház a keresztelő szt. János fejtételének emlékét ünnepli, mely alkalomból az istentiszteletek a vasárnapokon szokásos sorrendben fognak megtartatni.

— A Debreczeni Független Ujság és előfizetői. A Debreczeni Független Ujság szerkesztősége megakarva hálálni a közönségének ragaszkodását, ujesztendőkor minden előfizetőjének teljesen ingyen egy pompásan szerkesztett, 320 oldalas, czimtárral ellátott naptárt ad ajándékba. A naptár a Debreczeni Független Ujság naptára. Nélkülözhetetlen ez mindenkinek. A Debreczeni Független Ujság előfizetési ára helyben, házhoz hordva egy korona.

— Személyi hírek. Fráter Barnabás a debreczeni egyházmegye gondnoka tegnap utazott el Debreczenből. Mezőssy Béla országgyűlési képviselő Debreczenben időzött.

— Debreczen a polgármesterek kongresszusán. A törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei 11-ikén hétfőn tartják évi kongresszusukat Pancsován. A nagyülésen a város képviselőiben Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és Magos György tanácsos jelennek meg, akik már ma reggel elutaztak. A debreczeni képviselők szerdán térnek vissza Pancsováról.

— A huszszora ellen. A debreczeni közönség minden rétegében hatalmas zugulódás hallható a mészárosok ellen, a kik indokolatlanul kilogramként nyolcz fillérrel felemelték a hus árát. Előbb a vendéglősök léptek akcióba és mészárszék felállítását határozták el, most meg az államvasutak műhelytelepének munkásai alapítottak husszövetkezetet, amelynek mészárszéke lényegesen olcsóbb árak mellett fogja a húst mérni, mint a kartellben lévő mészárosok. Az új szövetkezetnek 600 tagja van, a napokban már meg is kezdi a működését. Ugy a vendéglősök, mint a vasuti munkások most már olcsó és jó minőségű hushoz juthatnak, csak a város nagy tömege, a polgárság várja, hogy a tanács kegyeskedjék valamit a lakosság érdekében is tenni.

— Házasságkötések és eljegyzések. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Vékony Mihály—Pákozdi Erzsébet, László Imre—Mannó Mária, Szekeres György—Nagy Mária, dr. Széll László—Faust Marianna, Sárkány János—Pálfi Mária, Pap István—Major Julianna, Mátyás Ferenc—Bóniz Julianna, Izsák Géza—Maday Irma, Gacsárdi József—Vad Julianna. Összesen 9 pár. Ugyanezen idő alatt a következő eljegyzéseket jelentették be kihirdetés végett. Kiss István Bakos Juliannával, Horváth Mihály Batós Mariával, Dóró Lajos Tibai Mariával, Enyedi Ferenc Marton Mariával, Berecz Lajos Nagy Eszterrel, Hajja Jenő Gál Mariával, Fekete Sándor Tar Erzsébettel, Szegedi Mihály Farkas Juliannával, Farkas János Szegedi Zsuzsannával.

— Sesztina Jenő ötvözezer koronás adománya. Debreczen közéletének egyik tisztelt méltó tagja, Sesztina Jenő nagykereskedő és földbirtokos a szabolicsmegyei lövöpetri i református

Vegyen órát, ékszer, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél Debreczen, Piacz-u. 24. (Fehérló szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

egyháznak 50 ezer korona költséggel templomot épített. A lövőpetri-i templom ugyanis már elavult, isteni tiszteletet nem lehet benne tartani — e helyett épített Sesztina Jenő fejedelmi bőkezűséggel új templomot. A régi templomban ma vasárnap tartják az utolsó isteni tiszteletet — az új templom alapköveit pedig szeptember 12-én helyezik le.

— **Betörés a polgári lövöldénél.** Kellemetlen meglepetése volt szombaton reggel Székely Andás polgári lövöldei felügyelőnek. Hónapok óta nevelgetett csirke állományát ellopták. Elvittek összesen 50 darab csirkéjét. A tettesek után nyomoz a rendőrség.

— **Majerszky főfelügyelő bucsuja.** A Kolozsvárra áthelyezett Majerszky Mihály üzletvezetőségi főfelügyelő ma délből utazott el új állomáshelyére. Kartársai kikísérték az indóházhoz, ahol zajos ovációkban részesítették az el távozott főfelügyelőt, aki Debreczen társadalmi életének szimpatikus tagja volt.

— **A debreczeni vendéglősök a győri kongresszuson.** A vendéglősök és kávéosok egyesülete nyolcz tagu küldöttség ulján képviseltette magát a Győrt tartandó vendéglősök nemzetközi kongresszusán. A küldöttséget Hauer Bertalan elnök vezeti és részt vesz benne Szathmáry Zoltán egyesületi titkár is.

— **Debreczeni diákok kirándulása.** A debreczeni reál- és polgári iskola növendékei tanulmányi kiránduláson voltak Nagyváradon és Réven. Megszemlélték Nagyvárad nevezetességeit, aztán lementek Révig. Itt megnézték a Sebes körös közelében levő tündérvárat és barlangot. Szombaton virradóra jöttek vissza.

— **Debreczen népesedése.** Az anyakönyvvezetőségénél az elmúlt hét folyamán összesen 46 születést — 22 fiu 24 leány — és ezzel szemben 89 halálozást jelentett be. Így a lakosság száma 7-el növekedett.

— **A szalmafonó kiállítás megnyitása.** A szalmafonó kiállítást ma délelőtt 10 órakor nyitja meg Szabó Kálmán országgyűlési képviselő kamarai elnök. A kiállított tárgyak mind eladók és a megvásárlás után mindjárt el is vihetők.

— **Ellopott tanya.** Geréby Pál debreczeni földbirtokosnak kellemetlen újdonságot jelentettek tegnap a cselédei. Az éjjel ugyanis Geréby Pál Csere alatti tanyáját a szó teljes értelmében ellopták. Geréby Pál cserei tanyájának Lajter Péter volt a bérlője. A bérlőt azonban Lajter úgy értelmezte, hogy azért fizetés nem jár — Geréby Pál köszönje meg ha ő sziveskedik a tanyáját használni. A földbirtokos végül is megunt a dolgot, s felmondott Lajter Péternek. Lajter Péter tegnap a felmondás után felhasználva az éjszéttségét, kocsira rakta minden holmiját. Ezenkívül kocsira rakta a tanya összes ablakát, ajtóit, felfeszítette a padlást

gerendát, a szoba padlóját, szóval mindent, a mi elvihető volt, magával vitte. Reggelre kelve a szomszédok vetették észre a különös tolvajlást. Azonnal jelentették a csendőrségnek, a mely megindította a furfangos tolvaj ellen a nyomozást. Ez, a mint értesülünk, sikerrel is járt, mert a tanya tolvajnak már nyomában vannak.

— **A tegnapi nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az anyakönyvvezetői hivatalba a következő halálozásokat jelentették be: Kaszás László ev. ref. 2 éves, Pálfi Béla ev. ref. 12 hónapos, Reizinger Ignác r. k. 59 éves, Major János ev. ref. 12 napos, Fodor Gábor ev. ref. 59 éves, Harsányi Róza ev. ref. 3 éves.

— **Megszökött sikkasztó.** Szabó Géza hivatalnok Zagrábban 4000 koronát elsikkasztott és azután megszökött. Ország-szerte körizik. A sikkasztásról táviratilag értesítették a debreczeni rendőrséget.

— **A más ruhájába öltözött fel.** Babotán Ferencz mikepércsi napszámos bejött Debreczenbe, hogy itt állást keressen. Összekötött ruháját falusi szokás szerint egy kapu alatt rakta le. Míg oda bent a munkaelhelyező intézet intézte dolgait, addig valaki elvitte a ruháját. Állítása szerint Kovács Imre napszámos károsította meg. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **A Szent Erzsébet egyesület** 13-án szerdán délután 3 órakor rüdes helyiségében ülést tart, melyre a választmányi hölgyeket tisztelettel meghívja. Az elnökség. Tárgy: A karácsonyi vásár és a folyó ügyek.

— **Husárok szabályozása Szoboszlón.** Hajdu vármegye alispánja véleményét kért a kamarától Hajdusoboszló városnak husszabályozási ügyében. A kamarának az a véleménye, hogy mivel a hajdu szoboszlói husárok a környék hasonló viszony helyiségeihez képest túlmagasnak mondhatók, a husárok hatósági szabályozása nem kifogásolható. Megkereste a kamara az alispánt, hogy az árat megállapító elsőfoku hatóságot a husmérők méltányos érdekeinek is tekintetbe vételére utasítsa.

— **Kihágási eljárás egy felvonulásért.** A nemzetközi szocialisták aug. hó 20-án tüntető felvonulást rendeztek az ált. választói jog érdekében. Azonban a főkapitányságtól nem kértek reá engedélyt. Mo: t azután a vezetők ellen rendőri kihágás miatt eljárást indítottak.

— **Önképzőköri választás.** A debreczeni állami főreáliskola önképzőkörében tegnap folytak le a választások. Kardos Albert dr. megnyitó beszéde után a választások a következőképen folytak le: Elnökké egyhangulag Frank Ernő VIII. o. t., főjegyzővé szótöbbséggel Laczkó Károly VIII. o. t., aljegyzővé egyhangulag Mózes Sámuel VIII. o. t., pénztárnokká szótöbbséggel Berger Béla VII. o. tanuló választották meg.

— **Debreczeni szijgyártók panasza.** A debreczeni szijgyártók a maguk iparágára nézve sérelmesnek találták azt, hogy a tarisznyakészítők, a tarisznyák szijmunkálatait saját műhelyükben készítsék. Az ügy elsőfokon a rendőrfőkapitány elbírálása alá tartozik. A főkapitány véleményadásra kérte fel a kamarát. A kamara

véleménye szerint az ipartörvény 48. §-a értelmében „minden iparüzőnek joga van készítményeinek teljes előállítására szükséges mindennemű munkát egyesíteni”. Tehát, a tarisznyavarrók, még ha nem maguk szövök is a tarisznyaszövetet, a tarisznya főszijjazását, mint készítményeik teljes előállítására szükséges munkát végzik, ez által nem követnek el iparkihágást. Ellenben ha valamely szijgyártó munkát önállóan végeznek, vagy olyan tárgyakat állítanak elő, melyeken szijgyártó munka már nem kiegészítő munkának, hanem tulajdonképeni főmunkának tekinthető, így a szijgyártó munkát jogosulatlanul végzik. Visszának és meg nem engedhetőnek kell mondanunk, hogy az ócskaárusok, ugy-szintén bórkereskedők, trafikosok, pálinka-mérők foglalkozzanak tarisznya eladással. Ami ellenben a szürszijjak eladását illeti, nem találják a kamara jogosultnak, mert a szürszij a szürnek kiegészítő alkatrésze, melyet azonban szokás szerint föl nem erősítve, külön árusítanak a szürszabók. A főkapitány a napokban hozza meg a szijgyártók panasza ügyében a végleges határozatát.

— **43000 koronás sikkasztás.** A debreczeni rendőrséget táviratilag értesítették, hogy Peti János nagykorpi szüetési 24 éves urasági inas Tapiósápon Farkas Ödöntől ellopott 400 db. zselenn részvényt, egyéb nagymennyiségű értékpapirt s 20000 koronáról szóló betéti könyvet, összesen 43000 kor. értékben. A budapesti főkapitányság a tettes nyomozása és letartóztatása iránt a szükséges lépéseket megtette.

— **A pinzóerek betegsegélyző egyesülete** arról értesíti a tagjai, hogy hefton d. u. nem tart pénztári órákat és így akkor semmiféle díjakat fizetni nem lehet.

— **Debreczen — Galiciában.** Németországban, de főként Ausztriában meg ma is azt híresztelik, hogy Magyarország egy barbár és a kulturától idegenkedő állam. Hogy az ő híres tudásuk milyen alapos, azt méltóan jellemzi a következő eszt: Bécsben van egy előkelő és nagy hírű könyvkiadó intézet, amelyet „Akademische Verlag für Kunst und Wissenschaft”-nak hívnak, ez a kiadó vállalat a debreczeni zsidóhitközséghez egy árjegyzéket küldött, amelynek alapján Debreczent Galiciába helyezi át. Maga az érdekes czimlap a következő:

An der löblichen Vorstand
der israelitischen Kultur Gemeinde
Debreczen — Galiczia.

Nem tudja az ember, hogy bosszan kodják-e, vagy nevéssen ezen a butaságon, azonban a leghelyesebb, ha egyszerűen napirendre térünk a dolog feleit, mert műveletlen emberek felett csak szánakozni lehet.

— **Sikkasztó borfiu.** Ottó Sándor vasuti vendéglőst — mint már tegnapi számunkban megirtuk — Kerekes József borfiu 200 korona erejéig megkárosította. A fiu testvérével egyesülve Debreczenből megszökött. — Megfogadják a 18 as számú bérkocsit. Hajdudorogig. A kocsis 22 koronáért vitte el őket, 6k fizettek, mint katonatiszt. Elszököstük előtt azonban új ruhát vettek, ócska ruháikat pedig magukról levetve kidobálták a kocsiból. Az így elegánsul felöltözött bűnös pikoló testvérével együtt, mi helyst Dorogra megérkeztek, korcsnába ül-

Higgyje el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jönevü **rőfös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen élet-nagyságu fenyképet kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

tek, itt mulatozni kezdtek. A csendőr őrszemnek feltűnt a mulatozó két nebuló bő költsége. Igazolásra szólította fel tehát őket. Zavarba jöttek a mulatozók. Letartóztatták tehát őket. Megmotozás alkalmával már csak 71 korona készpénz volt náluk. Debreczenbe kísérték őket.

Az állatorvosok Hortobágyon.

A Budapesten megtartott nemzetközi állatorvosi kongresszusnak mintegy 50 különböző nemzetbeli tagja a szombat este hét órákor érkező gyorsvonattal érkeztek Debreczenbe. Az állomáson a város képviselőiben Király Gyula tanácsos h. polgármester üdvözölte őket magyar nyelven. Mire Malkonuss hano veri egyetemi tanár felelt német nyelven, amelyben megköszönte a szép fogadtatást. Az állomásról a helyi vasút egy külön vonatán a vendégek a Bika szállóba mentek, ahol megvacsoráltak és azután éjszakai nyugalomra tértek. Vasárnap reggel öt órákor induló vonattal kimennek a Hortobágyra, ahol az összes gazdasági intézményeket tanulmányozni fogják.

Leszállított áru történelmi könyvek. Zoltai Lajos munkái közül míg a korlátozott számú készlet tart. olcsón megszerezhetők a következők: Debreczen a török uralom végén (három térképpel) négy korona helyett 2 korona 40 fillér. Debreczen és vidékének urai 1200-1400 között (egy térképpel és 4 rajzzal) 60 fillér helyett 40 fillér. Vidékre 10 fillérrel több. A szakkritika mindkettőt teljes elismeréssel jutalmazta. Megrendeléseket elfogad a szerző. Debreczen, városi levéltárban.

Meglopta barátját. Kokas Erzsébet cselédleány hely nélkül maradt és barátjától Tóth Eszterhez ment lakni. Tóth Eszternek valami dolga akadt és magára hagyta barátját. Kakas Erzsébet kapott az alkalmon és megbarátkozott oda járt, nehány darab fehérneműt magához vett; aztán amúgy angolosan, köszönés nélkül távozott. Tóth Eszter azonnal észrevette a tolvajlást és jelentést tett az esetről a rendőrségnek. Fehér rendőrbiztosnak szombaton sikerült elfogni a hűtlen barátját, aki aztán zár alá került.

Az önálló iparosok betegségyógyító pénztára Richer Károly elnöklété alatt vasárnap d. u. 8 órákor igazgatósági ülést tart.

A barátság vége. Csorvási Eszter közös háztartásban élt Hári Imrével. Hári azonban igen bohém életű férfi volt s többször tért haza jó kedvűen, mint csendes kedély hangulatban. Csorvási Eszter végre is megunt a folytonos lumpolgatást ott hagyta barátját. Hári Imre ezért bosszút akart állani, s reá tört barátjára és megöléssel fenyegette. De nemcsak volt nőjét akarta megölni, hanem Nagy Jánost is, akivel ez idő szerint Csorvási Eszter a szerelem boldog napjait tölti. Csorvási Eszter a fenyegető férfiut feljelentette a rendőrségnél, a hol megismertetik Hári Imrével a törvény teljes szigorúságát.

Téli ruha a szegénygyermeknek. A polgári asztaltársaság, amelynek tagjai a Dréher vendéglőben szoktak egybegyűlni, szombat esti összejövetelükön elhatározták, hogy nov. hó 16-án a rendelkezésükre álló pénz arányban lehetőleg 30-40 szegény gyermeket téli ruhával fognak ellátni.

Ki nem hiszi! győződjön meg, hogy a közelgő őszi idényre való legerősebb hazai kézi munka gyermek-, női- és férfi **Czipők, csizmák, kalapok és fehérneműek** a legjutányosabb árakban **csakis**

Elfogott tolvaj. Érkörtvélyesen Stern Mózes ottani földbirtokos kárára Kozák Livia nagyobbmenyiségű pénzt lopott el Kozák Livia a lopás után megugrott. Az érkörtvélyesi csendőrség a lopásról a debreczeni rendőrséget is értesítette. Itt a nyomozással Bikfalvy rendőrbiztos biztá meg. Bikfalvynak szombaton délután sikerült is a tolvajnt elfogni.

Az „Ivria” társaság tagjai fölkéretnek, hogy vasárnap délután 2 órákor a Deák Ferencz utca 8. sz. alatti helyiségben tartandó gyűlésen, tekintve a tárgy fontosságát, okvetlen megjelenni sziveskedjenek. A vezetőség.

Remekmű értékes ezüst versenydíjakat látunk tegnap óta Löfkovitsnál a kirkatban, melyeket a beregmezei urkocsisok egyesületének e hó 16-án tartandó ügétversenyekre rendeltek tőle. Még 1-2 nospig látható lesz ott.

Alföldy Károly tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 11-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán Péterfia-utca 2. szám.

Hegdük királya. Ismét eljött és mutatkozik a hegdük királya, a múlt évben is igen szép sikert tudott bemutatni kitűnő mesterhegdükben, valamint zongorák, pianók és cimbalomokban. A hegdük vonóval 9, 8, 7 korona. Zongorák nagy választékban, részletfizetésre is ad. Komáromi M. hangszerkészítő és kereskedő Debreczen, József kir. h. utca 2 Bika szálló mellett. Szakszerű nagy műhelye. (melynek élén egy derék üzletvezető van, ki mint mester kitűnő munkájáért érmmel és oklevéllel lett kitüntetve, sőt az 1896 országos kiállításra egy hírneves czégnök ő általa készített hangszer lett kiállítva.) hol javítást bármiféle hangszeren is elfogad. Zongora hangolást vidéken is elfogad. Legnagyobb hangszer üzlet e vidéken.

„Antidol” a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla; kérdezzé ismerőseit, hogy „használta e már az „Antidol”, a mely nagyszerű hatásáért már arany érmmel is ki lett tüntetve? Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fillér és 35 szőr mulasztja el vele fejfájását. Kapható Debreczenben Mihalovits J. Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Tóth Béla, Balázs Ödön és Radákovits gyógyszerész uraknál.

Kölosönt ne tessék addig felvenni, míg a „Budapesti Takarékpénztárak képviselőségénél” tájékozást nem szerez; Mert ha csak 1%-al is fizet több kamatot a rendesnél, 25 év alatt az egész felvett kölcsön összeget az illető pénzintézetnek ugyaszólván oda ajándékozza. Ha tehát ezen ajándékozást kikerülni akarja és ha a legjobb s legolcsóbb pénzintézetnél óhajtaná kölcsönét convertálni, szíve kedjék hennünket Debreczenben, **Csapó utca 12. sz. a.** megkeresni, hol bővebb felvilágosítást bárkinek készséggel adunk.

Margit oróm. Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő-szerek között a Földes-féle Margit-crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátlanságát, szeplőt, pattanást, mitessert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot üdév, fiatallá varázsolja. Nemesak az arczbört, hanem a nyak,

váll és kéz fehéritésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszeriarban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Uj polgári és katonai szabó-üzlet nyílt a Kossuth-utca 8 sz. a. Tulajdonosa Zöld József előnyösen ismert szabász. Felhívjuk olvasóink figyelmét mai lapunkban közölt hirdetésére.

Mulatságok.

Szüreti ünnepély. Schaff János jónévű táncztanító szeptember 17-én a Koronában szüreti ünnepélyt rendez, amelyre a következő meghívót küldte szét. Meghívó. 1905. szeptember hó 17-én, vasárnap a „Korona” című tánczteremben és mellék-helyiségeiben énekszámokkal, világpostával és szavalattal egybekötött s mint minden évben szokásos díjkiosztással kedélyes Szüreti-Ünnepélyt rendez. Belépő díj 1 korona. Kezdeté 8 órákor, vége amikor úgy tetszik. Műsor az estélyen díj nélkül lesz kiosztva. Hölgyek kéretnek minél egyszerűbben öltözködni.

Különös letartóztatás.

Mikor a rendőr fizet.

Debreczen, 1905 szeptember 9.

A rendőrség ócska épületében. Mile fogalmazó szobájában érdekes jelenet játszódott le tegnap.

A rand egyik éber őre tegnapelőtt éjjel letartóztatott két fiatal embert, mert mindkettő lámpa nélküli kerékpáron ült. Súlyosbító körülmény volt; hogy az egyik nő ruhába volt öltözve.

A tárgyaláson, a melyen a rendőr is jelen volt. Mile Pál fogalmazó a szoknyás kerékpárosi 3 korona, a másikat 2 korona pénzbírságra ítélte.

Erre a rendőr negyöt sóhajva belenyugta zsebébe, kivesz 8 koronát s leteszi a fogalmazó elé.

— Tekintetes fogalmazó Ur. az elített helyett kifizetem a pénzbüntetést!

— Hát miért? kérdi elképedve a fogalmazó.

— Azért instálom, mert ez az ember a feleségemnek testvére s nem szép dolog volt tőlem feljelenteni.

— Miért tett hát jelentést?

— Muszáj volt instálom, mert a tekintetes főkapitány ur is látta az esetet.

— Hát hogy ha most 10 koronára büntetem, azt is kifizette volna?

— Vakartam is már a fejem, hogy éppen a legszigorubb fogalmazó ur elé kerültünk, de kénytelen lettem volna vele.

Megszólal erre a másik deliquens:

— Ugyan rendőr ur, fizesse ki helyettem is azt a 2 koronát.

A rendőr ezt egész természetesen találván, újból zsebébe nyulva, ledrukkolja a 2 koronát is.

Igy került aztán a rendőrnek saját feljelentése 5 koronájába.

Hogyne volnának aztán szegények rászorulva a drágasági pótléokra!

Neumann Testvéreknél a Tisza-palotában kaphatók.

TÁVIRATOK.

Fejérváry a császár előtt.

Bécs, szeptember 9. A magyar ügyvezető miniszterelnök ma d. u. ide érkezett. Előbb Pittreichal tanácskozott. Csak holnap megy a császár elé kihallgatásra, amikor a közönségi kiadásokról, a katonai létszám fentartásáról, és az általános mozgósítás tervéről fog urának jelentést tenni.

Döntő fordulat a válságban.

Budapest, szeptember 9. A válság új alakulásai dolgában a döntő fordulat a holnapi kihallgatás alkalmával fog bekövetkezni. Fejérváry császára kimondja majd az utolsó szót s vagy kezdődik a darabont minisztérium részéről a kiméletlen és abszolutisztikus harc, vagy pusztulnak a hatalom polczáról Fejérváryék s egy alkotmányos, a többség kebeléből és programja alapján alakult kabinet veszi át az ország kormányzását. A udvarhoz közelálló körökben nem biznak a békés megegyezés lehetőségében, mert a felség a katonai kérdésekben elfoglalt merev álláspontjából absolute nem hajlandó engedni. A kormány ennek biztos tudatában, reméli, hogy a veradó szankcionálni fogja program-tervezetét s minden erőszakos rendszabály igénybevételére módot ad a kabinetnek. Akármint fog végződni a vasárnapi audiencia, a Fejérváry-kormány egyelőre nem távozik s szeptember tizenötödikén, ha kell, elnapolás révén, igyekszik meggátolni a vád alá helyezés kimondását.

Általános mozgósítási terv.

Budapest, szeptember 9. Jól értesült politikai körökben azt hihetjük, hogy a kiszolgált katonákat nem fogják visszatartani, mert a legutóbbi ex-lex tanúságai meggyőzték a hadvezetőséget, hogy ez a rendszabály a hadseregben a fegyelmet semmivé teszi. A pottartalékosok behívásával sem ér célzt a hadvezetőség, mert a törvényhatóságok a behívókat nem kézbesítik. Már pedig a hadvezetőség a hadsereg létszámát feltétlenül és minden körülmények között fennakarja tartani, azért elhatározták, hogy általános mozgósítást rendelnek el, amely rendelet nyilvánosságra hozatala esetén mindenki tartozik három napon belül ezredénél jelentkezni.

Vád alá!

Budapest, szeptember 9. A koalíció vád alá helyezési albizottsága hétfőn ülést tart, amelyen Polónyi Géza felolvassa a vád alá helyezési indítványát.

A koalíció programja nem változik.

Budapest, szeptember 9. Az általános választói jog előkészítésére kiküldött bizottság hétfőn d. u. fog ülést tartani. A politikai bábák biztosra veszik, hogy a bizottság azt indítványozza plenáris ülésnek, hogy nincsen semmi oka a koalíciónak a programja megváltoztatására.

Hatvanezer tüntető szocialista.

Budapest, szeptember 9. Szeptember 15 én tartja a képviselőház első ülését. És talán az utolsót is. Mert egyáltalán nincs kizárva, hogy a parlamentet királyi kézírattal feloszlatták, hogy újból megkérdézzék a nemzetet, mit akar? Mindenképpen nevezetes ülés lesz ez, már a külsőségek szempontjából is. A szociáldemokraták ugyanis azt tervezik, hogy körülbelül ötven hatvanezren fölvonulnak a parlament elé, s ott — ugymondják — csöndes és méltóságteljes tüntetést akarnak rendezni az általános, titkos választói jog érdekében. Az ellenzék körében azonban a szocialisták készülő tüntetéséről egészen más információk vannak. Azt beszélnek, hogy a szocialisták Károlyi István grófot, Bartha Miklóst és Kaas Ivor bárót meg akarják támadni és tetteleg bántalmazni. Ezt a hirt — legyen az terroristikus fenyegetődzés, vagy rosszakaratu mende-monda — nem fogadták tulságos komolysággal, mégis minden eshetőségre elkészülve, a képviselők tulnyomó része revolverrel a zsebében fog az ülésre elmenni.

Kristóffy programbeszéde.

Budapest, szeptember 9. A császári helytartó tanács belügyi intézője Kristóffy József ma tartotta programbeszédét Német-Bogsán községben. Beszédén vörösfonalként vonult végig a szocialis reformok szükségessége. A nemzeti követelmények fölé helyezi a nép jólétét.

Szógyény Marich — és Zeysig féle röpirat.

Berlin, szept. 9. Szógyény Marich nagykövet megkereste a berlini rendőrséget, hogy kutassa ki a Zeysig-féle röpirat szerzőjét.

Újra kezdődik a „kutyabőr“ vásár.

Budapest, szeptember 9. A „Magyarország“ ma esti száma jól értesült helyről közli: Miután az új választásokat Bécsben elhatározták a kormánynak pénzről kell gondoskodnia. Ennek az érdekében már a napokban megkezdődnek a nemesítések és bárosítások. De még az így befolyó pénzt sem tartják elégnek, ezért Fejérváry a

vasárnapi audienciára 15 millio koronát fog kérni az udvartól, választási czélokra.

Bánffy Bécsben.

Bécs, szeptember 9. Bánffy Dezső ma d. u. ideérkezett. Utazásához többféle kombinációt fűznek.

Kettévágta a villanyos.

Budapest, szept. 9. Asboth Pál egyetemi tanár leánya Asboth Vilma Kerepes ut baloldaláról átment a jobb oldalra, azonban a sinek között elbukott és a száguldó villamos derékban kettévágta.

Justh Gyula Zágrábban.

Zágráb, szeptember 9. Justh Gyula ma d. e. ideérkezett. A hatóságok fejei az állomáson várták. Délben a ház elnöke meglátogatta a magyar érzelmű „Zagraber Zeitung“ szerkesztőjét, Frank Antalt, akinél majdnem egy óráig tartózkodott.

Három szószékről is beszélni fognak a szocialisták.

Budapest, szept. 9. A szocialisták a fők pitányhoz címzett beadványokban engedelmet kértek három szószék felállítására, — miután az óriási néptömeghez három különböző helyről fognak egyszerre beszélni. Végül bejelentik, hogy száz tagu küldöttség fogja az általános választói joggal foglalkozó memorandumokat a képviselőház elnökéhez vinni.

Összeágyzott munkások.

Pétervár, szept. 9. Drigorkov tábornok bevonult Bakuba, hogy a rendet helyreállítsa. Felszólított ezer örményt, hogy adják meg magukat. Közáporral feleltek. A parancsnok 2 ágyuból lövetett rájuk. Egyik egy hajót talált el, másik egy kórházat, ahol több beteget megölt. Az örmények rávetették magukat a tüzerekre, elfogták őket, petróleommal leöntötték és szénné égették. Gyalogos és lovas katonák siettek segélyükre, de visszafordultak, mert a sűrű füstben nem tudtak előrehatolni. Az állami bank, két templom és a gimnázium elégett.

Egy uri hölgy rémtette.

Báden, szept. 9. Egy Schweidel nevű miniszteri hivatalnok felesége ma délelőtt elmezevarban borotvával keresztülvágta 7 éves leányának nyakát s azután öngyilkossági kísérletet követett el. A gyermek meghalt, az aszszony állapota reménytelen.

Megnyilt! a Központi czipő és kalap áruház
„Dréner sörcsarnok“ mellett — és minden cikket feltűnő olcsó árakban bocsájt a t
közönség rendl. közlésére. Tessék éreklődni. Telefon 435. sz.

Bali Mihály felakasztotta magát.**Felakasztotta magát, mert nem tudott fizetni.**

— Saját tudósítónktól. —

Miskolcz, szept. 9.

Nem a m. kir. végrehajtó közegéről szól az irásunk, bár feltétlenül érdekesebb lenne, ha arról számolnánk be, hogy az az ember, aki annyi embertársát felakasztotta, most saját maga nyakára hurkolta volna a kötelet. Nem erről a Bali Mihályról van szó. „A m. kir. végrehajtó közeg”-nek sokkal jobban megy a sora, mintsem ilyesmire határozta volna el magát.

A mi Bali Mihályunk nem ekkora nagy ur, ő csak munkás, aki hullajtatta verejtékét a Máv-nak kikavicsozott pályatestére.

A mi Bali Mihályunknak egyszer nagy gondolata támaet. Elgondolta, milyen jó is volna, ha nek. is volna egy kis házikója, a hol megbuzhatná magát négy anyátlan gyermekével. És Bali Mihály amit gondolt, meg is akarta valósítani s meg is valósította.

Miskolcz tudvalevőleg az a város, ahol épen a szegénység mián nagyon könnyen jut az ember odakina a Bakaló utcába. Nem is ház volt az, hanem rongyos viskó, nem is volt vele megelégedve, a mi Bali Mihályunk. De két hiába, nem lehet mindenkinek palotája s nem születhetett mindenki m. kir. hóhérnak.

A viskó hát megvolt. Fizetett is bele s most kellett volna fizetnie a második részletet. Bali Mihály fizetett is volna, de mivelhogy a vasuti töltésen a munka verejtékéből más termeli a pénzt. Bali Mihálynak nem volt miből fizetnie.

Modern emberek közé pedig legkevésbé sem tartozott Bali Mihály. Ő úgy hitte, úgy tudta, mert úgy tanulta, hogy ha valaki tartozik, annak fizetnie is kell. És ez volt a szegény Bali Mihálynak a veszte. Fizetni nem tudott s nagyon a szívére vette a dolgot s más mód hiányában — felakasztotta magát.

A négy gyermek ott állott a felakasztott apa körül s ha tudnának gondolkozni, talán elgondolkoznának azon, hogy miért születik valaki vasuti munkásnak, mikor jobb lett volna — magyar királyi hóhérnak szüennie.

Törvénykezés.**Érdekes esküdszéki tárgyalások.****Négy bűnügy az esküdszék előtt.**

Debreczen, szeptember 9.

A nyári szünet elmúltával az őszi esküdszéki ciklus szeptember 18-án kezdődik meg. Már a szeptemberi tárgyalások sorrendjét megállapította a kir. törvényszék elnöke. Az esküdbírószágnak mint legtöbbször, úgy most is főként gyilkosságok és rablások tettesei felett kell ítélni. A szeptemberi ciklus iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

Az első esküdszéki tárgyalás szept. 18-án lesz, amikor Bajusz Bertalannak felesége ellen elkövetett szándékos emberölési kísérletének ügyét fogják tárgyalni.

Szeptember 20-án Somogyi Imréné és Nagy Imréné ügyét tárgyalják, akik szintén szándékos emberöléssel vannak vádolva.

Szeptember 25-én Elek Imre ügyét, aki rablás büntette miatt áll vád alatt, tárgyalják.

Szeptember 26-án Papp Sándor fog az esküdszék előtt állani, akit szintén rablás büntetével vádol az ügyesség.

Ebben a hónapban fogják tárgyalni Muca János ügyét is, aki állati kegyetlenséggel ölte meg feleségét. A tárgyalás rendkívül érdekesnek ígérkezik, mert több mint negyven tanut fognak kihallgatni. A tárgyalás napját még nem állapították meg, azonban arról értesülünk, hogy még szeptember hónapban fogják tárgyalni.

A jövő heti bűnügyi főtárgyalások. A jövő hét folyamán a debreczeni királyi törvényszék büntetőtanácsa a következő ügyeket fogja tárgyalni: Szeptember 12-én Kedden Berki József ellen, ember élet elleni vétségért, Medgyaszay Ferenc és három társa ellen, lopás s orgazdaság miatt, Weisz Jakab s társai ellen, a gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért. Szerdán Nagy Gábor ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségéért, Barbócz Gábor ellen lopás büntetésért, Bencsik Péter ellen hatóság elleni erőszakért, Gál Piroska ellen lopás büntetésért, Buzás Aron ellen magánlak sértés büntetésért, Boros Kálmán ellen lopás büntetésért. Csütörtökön Kozma József ellen csalás büntetésért, Lisztes János és társa ellen súlyos testi sértésért, Farkas Izidor ellen lopás büntetésért, Amhasszár Ferencné ellen gondatlanságból okozott ember ölés vétségéért. Pénteken Virágos Imre ellen súlyos testi sértésért, Szabó Lajos és társa ellen lopás büntetésért, Csabári Lajosné ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért, Bagasza Jura Stefán ellen királysértés vétségéért.

Közgazdaság.**Terményfőzsde.**

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1905. szeptember 9.

Készáru ártartó, határidők alig változtak.

1905. októberi buza	15 80—82
1906. áprilisi buza	16 48.—50
októberi rozs	12 80—82
1905. áprilisi rozs	13 48.—50
októberi zab	11 90—92
1905. áprilisi zab	12 50.—52
1906. májusi tengeri	13 22.—24
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptembri	—
1905. augusztusi repeze	—

a legtartósabb és elegáns kivitelben. Kizárólag saját készítés. — Napunk vásárolt saját készítésű cipők javítása ingyen eszközöltetik. Megrendelések a legszebb kivitelben pontosan eszközöltetnek

**Férfi, női és gyermek
CZIPŐK**

Darvas Testvérek
női felöltő áruháza
megnyílt szeptember 1-én

!Látványosság!
Teljesen friss ujdonságok.

REGÉNY-CSARNOK.**A hetes számú zárka.**

Bűnügyi regény.

Középtermetű körülbelül hatvan éves férfiú volt, kellemes nyílt tekintettel és okosságra valló homlokkal.

Udvariasan meghajolt.

— Nem ismer meg?

Bámulva néztem reá.

— Ma látom Önt először.

— Meglehet, de azért talán mégis láttuk már egymást. Én ugyanis tanácsadója és barátja vagyok de Lucenay kisasszonynak.

Elkeztem reszketni, fejem szomorúan lehajtottam és zokogni kezdtem.

— Nyugtassa meg önmagát kedves fiam, szólt az ismeretlen szeretetteljes hangon. Isten meg fog könyörülni. De mielőtt valamit mondanék meg kell ígérnie, hogy mindez kettőnk titka maradjon, hogy még védelmére sem fogja ezeket felhasználni, szóval mihelyt kívánom mai beszélgetésünket egészen elfelejtjük.

— Izérem! szóltam minden gondolkodás nélkül.

— Köszönöm.

Leültem; az idegen előttem állott és így szólt:

Mint sejtheti is Lucenay kisasszony meggyilkolása óriási feltűnést keltett. De néhány napja a közönség már kissé nyugodtabb volt. Nemsokára megkezdődik a tárgyalás és akkor ismét fognak foglalkozni az ügyvel. Mit nem árulnak majd el a szolgák? és mi mindent nem állítanak pellen-gére az ügyvédek? Gyalázatos színjáték lesz ez. A Lucenay családot majd lehúzzák egész a sárga földig. Ha önnek valami haszna lenne mindebből, nem is jöttem volna ide, de mindez csak a világ kíváncsiságát fogja kielégíteni.

Nem feleltem. Nem tudtam kitalálni, hogy ez előjáró beszédnek mi lesz a vége.

— Mit tegyek? kérdeztem. Mit tehetek? A körülmények ellenem szólnak. Juthat nekem itt más szerep, mint a vádlotté? Beszéljen nyíltan és mondja meg, mit kíván tőlem?

Az idegen egészen mellém jött és oly csodálatos dolgokat beszélt el, oly váratlan közlésekhez jutottam, hogy felelni sem tudtam.

Még most e pillanatban sem, midőn mindezeket leírom, sem döntöttem elhatározásomra nézve; nem vagyok még mindig tisztában avval, hogy miképen viselkedjem. Nem csapja ez? Ilyen helyzetben nem kell mindentől félnem? Oh Clotild! Bárcsak tisztá szerelmünk megvédene a siron tul is!

A napilapokból.

Egy november 16-iki újságban a gyilkosság részletes leírását találjuk. El van mondva a meggyilkolt és gyilkos közötti viszony és más apró-cseprő az ügyre vonatkozó részlet, amelyet olvasóink már amúgy is ismernek. Ezen hirt a következő megjegyzés követte:

„De mivel még sincsen kizárva, hogy nem a vádlott az igazi bűnös, a rendőrség egyik nagyon ügyes tagja Mangin ur vette

Elfenbein és Klein
cipészeknél

Placz- és Deák Ferencz-utca sarkán.

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza.

Főter, Fehérlő szálloda épület.

Kiatemplommal szemben.

az ügyet kezébe, ki nagy erélyvel fogott a vizsgálathoz. Ki is nyomozta már annak a három embernek a kiletét, akik ugyanakkor a szállóban tartózkodtak. Az egyik Tourdens szénkereskedő Gharleroiban.

A detektív ki is hallgatta, de arra a meggyőződésre jutott, hogy ennek az egész ügyhöz semmi köze sincsen. Vissza is tért Párisba és a másiknak valami báró Landrecnek nyomát kereste. Ez német volt és Hamburgba utazott, ahol Mangin a játékasztalnál ismerkedett meg vele. Nemsokára olyan jó barátságban voltak, hogy minden titkát megtudta, de eredmény nélkül távozott. Még csak a harmadik utas egy Mercanti Urbino nevű florenzi volt hára. Mangin éppen ezt akarta követni, midőn oly hallatlan eset történt, amilyen még sohasem fordult elő.

[Folytatjuk.]

Nyiltér.

MATTONI FEJE
BUDAI
KESERŰVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Iskolás fiúk és lányok

részére ajánlunk

Fehérneműeket

Paplanok

Matrácok

Flanell takarók

Zsebkendők, Nyakkendőket

óriási választékban

Donogán és Somossy

DEBRECEN, Kistemplombazár.

Értesítés.

Ezton is bátorkodom t. megrendelőim tudomására juttatni, hogy az őszi és téli idényre igen szép hazai és angol szöveteim megérkeztek, melyekből a legszolidabb árért modern és izléses kivitelű

uri öltönyök

elkészítésére rendelkezésre állok.

Tisztelettel

Antal Vincze

férfi szabó

Kossuth utca 17. (Simonffy Imre ház.)

Magyar díszruhák, polgári, sport, katonai, papi, ugyszintön gyászruhák a legrövidebb idő alatt pontosan és jutányosan készíttetnek.

Divatos őszi felöltők
Havelokok
fél árban

Párisi Divat Áruházban
főpostával szemben.

Fiu és leány ruhácskák
mesés olcsón.

Értesítés.

Van szerencsénk szives tudomásra hozni, hogy az itteni piacon (Csapó-utca 10 szám) **Ehrenreich és Ritter** törvényszéki legbejegyzett cégünk alatt, egy kötött-, szövött-, rövid- és norinbergi-áru nagykereskedést

nyitottunk.

Főtörekvésünk lesz különösen a hazai ipar termékek, valamint kizárólag elsőrendű gyártmányok terjesztése.

Vállalatunkat t. közönség nagybecsü pártfogásába ajánljuk.

kitünő tisztelettel
Ehrenreich és Ritter
nagykereskedők.

Mindenemű értékpapirokat a legmagasabb napi áron vesznek.

Olcsó kamatu, kényelmesen lefizethető
készpénzkölcsönöket

földekre és házakra, személyhitelket folyószámlákra és váltókra igen előnyös feltételek mellett azonnal folyósítat

Goldstein Mór
banküzlete

Debreczenben,
József kir. herczeg-utca 10.

Budapesten,
V. Báthory-utca 5.

Csász. és kir. szab. jégszekrény.

Gyár: Budapest, **STILLER JÓZSEF**-nél, ajánlja törvényesen védett és olcsó, mert legjobb szerkesztés, kitüntetést nyert hűtőkészülékeit sör, víz, vaj, nyers hús hűtésére, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reszervoárokat, bormérés berendezéseket és legújabb szerkesztésű pezsető-csapokat. — Képes árjegyzékek fenti gyártmányokról, valamint a legújabb találmányú hűtőkről, ételhűtőkről, továbbá sörkímélő készülékekről (hűtött levegő nyomás) kívánatra ingyen.

STILLER JOZSEF
BUDAPEST.

Gyár és iroda:
VII. ker., Nagydófa-utca 22. szám.
Wesselényi-utca sarok.

30

év

óta áll

fenn.

Katz Hermann

Debreczen, Piacz-u. 43. sz.

férfi ruha áruháza.

A 30 éves fennállás a legkésebb bizonyíték ezen nagy és legjobb hírnevű férfiruha cég soliditásának és versenyképességének.

Az eddig tanusított b. bizalmat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

KATZ HERMANN.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt rak-tárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

**Fiú- és Leány fehéreneműek. Paplanok, Matraczok, Agyterítők, Ingek, Gallérok, Kéz-
zelők, Zsebkendők Nyakken-
dők, Esernyők, Pamut- és
Gyapju takarók.**

nagy választékban, olcsó szabott árakban

Szabó Lajos Fiai

Debreczen,

Dívat, vászon- és szőnyegáruház.

**Tisztán kezelt
kókusz-zsír
1 kg. 55 kr.**

Kapható

Róth Antal

fűszer és csemege üzletében

Csapó-u. a zenode épülettel szemben.

A Hollandi gyomorcsépppek

a legkitünőbb háziszer minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomor-
görcsnél, emésztési zavaroknál.
Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kézuél tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek, vagy akik tanyákon vagy
his faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „Hollandi csepp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECZEN, városházzal szemben.

Használjon veszélymentes Önborotválkozó készüléket!!!

legkönnyebb használati módszer
már első alkalommal jónak bi-
zonyul, drbjá 1 frt 25 krtól feljebb

Kapható

Márton Gyula

rövidáru üzletében

Piacz-u. 9. Csanak-ház.

Hol mindenféle aczél áruk, ollók, zsebké-
sek, borotvák, hajvágó gépek legnagyobb
választéka van.

Megbízható és szorgalmas

ÜGYNÖKÖK

olyan vidékről, a hol a szőlő megte-
rem és szőlőműveléssel foglalkoznak és
a hol a filoxera pusztításait már meg-
kezdette vagy pedig a hol szőlőültetéssel
foglalkoznak: szép, állandó és biztos
mellékkeresetre tehetnek szert, ha címük-
ket közlik **Hegyi Lajossal Budapest,
Király utca 18 I.**

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é.
közönséget, hogy a bekövetkező
őszi időnyre

saját készítésű cipőkből

nagy raktárral állok rendelkezésre.

Felhívom a t. közönség figyel-
mét uri-, női és gyermek cipőimre,
valamint iskolás fiúk részére ké-
szített erős cipőkre.

Dus választékot tartok izléses
baba cipőkből.

Kiváló tisztelettel

CZICZÓ LAJOS cipész,

Piacz utca 12. Stenczinger ház.

Legjobb a valódi ELEFÁNT Mosó Sziksó.

Óvakodjunk a hamis, érték-
telen utánzatoktól.

Kapható minden jobb árukereskedésben.

Elefánt védjegy.

Értesítés.

*Értesítés a valódi Elefánt
mosó sziksó és a kereskedés-
tis leányzajár.
Óvakodjunk a hamis után-
zatoktól.
F. H. H. H.
első debreczeni mosó-sziksó és
leányzajár.*

Szőlővessző!

A világhírű

„Delawáre“

adja a legjobb bort!

**A phyloxera ellen áll!!
Oltani, permetezni nem kell!!**

A szőlészet kincse.

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk
bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

**|| Nagymennyiségű sima és gyö-
keres Delawáre vesszőeladás. ||**

Cím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: **Alsó-Segesd.**

Központi iroda: **Felső Segesd, Somogy m.**

Ingyen ad Budapesti Koronás Áruház Ingyen ad

DEBRECZEN, Piacz-utca 7. (Vecsey-palota.)

minden vevőnek egy pontosan járó schvajczi asztali órát minden vevőnek

aki 20 korona értékű árut vásárol. A vásárlás részletekben is eszközölhető.

Áruházam a fővárosi áruházak mintájára van berendezve, ahol minden kapható.

Az 50 filléres osztályban.

Leányöv, kézitáskák, pénztárcák bőrből . . . 25 kr.
Ruha és hajkefe szőrből . . . 25 .
Tentatartók majolikából vagy fémből . . . 25 .
Írómappa, teljesen felszerelve, igen diszes . . . 25 .
1 pár aczél evőeszköz, penge és nyél egy . . . 25 .
darabból

E héten

Ruha tartó, nadrágszorítóval . . . 25 kr.
50 db, finom levélpapír, diszes dobozban . . . 25 .
Levelezőlap és énykép album, diszesen be- . . . 25 .
kötve
3 db. fényező, sár és kenőkefe . . . 25 .
3 doboz sevrő vagy boxbőr kenőcs . . . 25 .

Az 50 filléres osztályban.

3 oldalú toilettükör, diszes festéssel . . . 25 kr.
Felszolgáló gyümölcs-tál, nikkal fogóval . . . 25 .
Iskola-táska, bőrutánzat erős szegélyllyel . . . 25 .
Toilettartók zárral, kemény fából, diszes . . . 25 .
Gyertya- vagy gyufatartók, zománcozott . . . 25 .
fémből

Törpék, szobrok, háztartási cikkek, iskola szerek, játékarúk és alkalmi ajándéktárgyak nagy választékban 1 koronától.
Szmirna ágyelő és fali szőnyeg rojttal, keleti mintával mindkét oldal egyforma 1 korona.
Női vagy férfi nyers-selyem ernyők, nagyon tartós, csinos fogóval, selyem bojtjal 1 frt 95 kr.
Disz asztalka Mahagóni utánzat, vagy majolika . . . . . 2 korona.

Áruházam egész napon át nyitva, megtekinthető vásárlási kényszer nélkül.
Az asztali óra jegyre csak azok tarthatnak igényt kiknek első részletvásárlása a 2 koronát meghaladja.

Sohón Márkus.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozásnak tessék választékeget csatolni.**

21 éves leány 6000 korona hozománygyal féljhez menne. Zsidó hivatalnok vagy kereskedő, ki jó megélhetést biztosíthat írjon „Komoly” jelige alatt a kiadóhivatalba.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóska és Jóna drogueriájában.

Kökert Gusztávné vizsgázott massause. Elvállal orvosi rendelésre hidegvizledörzsöléseket és masszozást Debreczen, Darabos-utca 58.

Kovács Mihály fűszer üzletében egy ügyes jónevelésű fiú, ki 3 vagy 4 gimnáziumot vagy Polgári osztályt végzett tanulónak fölvetetik.

Köszvénynél és csuznál használjuk egyedül a híres királybalzsamot, mely legújabb szer minden külső és belső fájdalmak ellen, tehát minden háznál tartani kell. Egy nagy üveg utasítással 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca „Arany egyszarvu” gyógyszerházban.

Egy jó családból 14—15 éves fiú tanulónak é felvetetik Slachta János fűszer- és vas üzletében H. Nánáson.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Vetőgépek teljesen kijavítva felelősség mellett potom árban, részlet fizetésre is kaphatók Ráthmer Sándornál Piacz utca 26. Nagytrafik udvar.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjótányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

Okleveles tanítónő, Polgári és elemi tanulók tanítását a német nyelvből is elfogadja házaknál vagy lakásán. Címe Csapó-u. 81.

Iskola hegedők képezdészek részére kaphatók Tanczer György műhegedű-készítőnél, a debreczeni zenede és a cs. kir. 39. gyalogezred zenekarának hangszerkészítője és szállítója Debreczen, Piacz utca 19. Ranunkel ház.

Vasestergályozást, vasgyalu-lást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preisler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Mesés olcsó árak. Végkiarúsítás üzlelfelosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiú- és gyermek ruhák végkiarúsítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplombazár mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Ha előfizet a Debreczeni Független Ujságra, úgy ingyen kapja a december hóban megjelenő Debreczeni Független Ujság Nagy Képes Naptárát. 320 oldal czimtaral. Nélkülözhetetlen családoknak, kereskedőknek, iparosoknak. Helyben 1 óra 1 korona. Előfizethetni bármely naptól.

Izr. leány Polgári-iskolai képzettséggel, irrodában alkalmazást keres. Ajánlat „iroda” jeligére a kiadóba.

Csakis mézédés csemege szőlőt vásároljunk kilogrammonként 16 krajczár (koronaként házhoz szállítva) kapható Merkli Ferencz-nél Fűvészeket u. 14. Telefon 374.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadaim, 3 réti regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr, 500 lapos 1 frt 20 kr-ért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsétnyomó, számozógép és izléses nyomtatványok legalonyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző és nyomdában Simonffy-utca 5. sz.

Szalon petroleum 1 liter 16 kr., 5 liter véteknél 15 kr. Király petroleum 1 liter 18 kr. Császár olaj 20 kr. Glück Izidor fűszer üzletében Péterfia-u. Ugyanott egy fiatal segéd és egy tanuló fölvetetik.

Izr. leány Polgári-iskolai képzettséggel, varni és kézi munkálni tud, alkalmazást keres. Ajánlat „alkalmazás” jeligére a kiadóba.

Két szoba, konyha keresetlik a város központján. Czim e kiadóba.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti czég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 47. Telefon 18.

Kitűnő új módszer szerint készít és javít vilanyengőt Krausz Kálmán bádógos Hatvan-u. 2. sz.

Jámor Zsigmond kárpitós, szalóngarnitúra behuzást, divanyokat, madracokat jutányosan készíti. Csapó-utca 47.

Monogramok és egyéb himzések készítése jutányos áron elvállaltatnak Boldogfalva-utca 4. szám alatti.

Budapesten gentry familia elfogad teljes elhatásra kisebb diákokat. Francia és és német nyelvű társalgás, gondos, háziass felügyelet. Czim a kiadóhivatalban.

Rózsa Lajos kistemplombazár.

A Nagy Magyar Alföld

legnagyobb

Női és leány felöltő

áruházában

Őszi és téli

felöltő ujdonságok

megérkeztek

nagy választékban meglepő olcsó árak.

Rózsa Lajos

Debreczen, kistemplombazár.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség s tisztelt szülők b. tudomására hozni, hogy az

új táncztanfolyam

e héten megnyílt.

Minden vasárnap este összgyakorlatot (kisbál) tartok 8 órától 12 óráig.

Diákság és kereskedők részére külön csoportot rendezek (összgyakorlat vasárnap 4 órától 7 ig.)

Külön boston órák, tetszés szerinti időben. Beiratásokat elfogadok a táncziskola helyiségében délelőtt 8—9 óráig és este 7 órától.

Lakás és tánczterem Csapó-u. 17.

Tisztelettel

SCHAF JÁNOS

okl. tánczitanító.

Tudomásul: 17-én, vasárnap nagyszabású szüreti estélyt rendezek. Belépti díj 1 kor.

Üzlet áthelyezés és megnagyobbítás.

Értesitem a n. é. vadász és sportkedvelő közönséget, hogy az eddig **Piacz-utca 34. sz. a.** fennállott **fegyverműves műhelyemet** a mai napon

Piacz- és Szentanna-u. sarkára

helyeztem át, ahol üzletemet tetemesen megnagyobbítva és a leg-tökéletesebben felszerelve önállóan tovább vezetem.

Amidőn megköszönöm az eddigi b. pártfogást és bizalmat, kérem azt irántam a jövőben is megtartani.

Kiváló tisztelettel

Skóth Sándor

fegyverműves, Piacz-utca. 50.

Uj üzlet. Uj üzlet.
ÉRTESÍTÉS.

London, Párizs, Bécs női kalap divatterme mintáira egész fényesen berendezve a szezon legszebb ujdonságaival folszerelve nyitom meg a napokban a **Piacz-u. 75. sz. alatt Bankpalotával szemben leendő**

női divat termemet

a melyet ez uton hozom a t. hölgyközönség b. tudomására és kérem a szives pártfogást, előre is ígérhetem, hogy a t. vevőimet a legpontosabban kiszolgálni mindenkor főtörekvésem leend.

Fein Karolin utóda,
Piacz-utca 75,
Bankpalotával szemben.

Uj modern női divatterem.

Kezdődő iskolai évre

Fiúk részére fehér és színes ing, kézellő, gallér, lábravaló.
Leányok részére Reform, empir és diszkótenyek, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálóköntös és bugyogók nyári és télibe. Ágyterítők 1.0 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő felék minden minőségben és nagyságban

Dospoly János utóda
Főter, Tisza palota.

Legjobb bajuszsodró a híres DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedrő

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!

I doboz ára 40 fillér.
Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

Gyógyszertára a „Kigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

Alapítottatt 1875. Több éremmel kitüntetve.

Butorraktáram

tulbalmazottsága miatt, évtizedek óta kitünő hírnévnek örvendő
cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a legolcsóbb árak mellett ajánlom a nagyérdemű vevőközönségnek. Költségvetéssel és mintákkal kívánatra díjmentesen szolgálók.

Schwarz Vilmos

Debreczen, Piacz-u. 71. szám.

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatával mellett üvegeje 70 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fill.) **Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1.** — Kapható minden gyógyszerárban és droguériában — Csakis „Bartilla fogviz“ kérendő. Hamisítások bejelentése jó jutalmazatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

Foto Email Medallon
különlegességek =

művésziestven festve
jutányos árban

Vámoser Ödön

arczképfestő és Foto
Email művállalat =
DEBRECZEN, Simonffy-u. 37. sz.

Nem végeledás!!

legujabb divat szerint készült jó

férfi, fiu és gyermekruhák

utólérhetetlen olcsó árban vásárolhatók

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruhaárházában, a „Bika“ szálloda mellett.

Ezen óriási vállalat készlete tnyomó részét itthon készítetteti és rendkívüli nagy forgalma által a t. vevőközönségnek a legelőnyösebb vételt nyújtja

A nagy készletből néhány cikk felemlítendő:

Őszi férfi öltönyök:

Jó chewiot öltöny	14 K.
Erős viselő öltöny	20 „
Egáns kamgarn	24 - 26 „
Legujabb angol chewiotból és feljebb	28 - 30 „

Átmeneti felöltők férfiak részére:

Divatos chewiot	18, 20, 22 K.
és feljebb.	

Gyermek öltönyök:

(3-tól 12 évesek részére)

Tartós lodenből	5 K. 50
Kitünő chewiotból	6 „
Zsolnai lodenből	9 - 10 „
Gyönyörű ujdonság és feljebb.	11 - 12 „

Téli felöltők gyermekek részére:

9, 10, 12 K.

és feljebb.

Fiu öltönyök:

(13-18 éves növendék részére)

Jó chewiot öltöny	8 K.
Tartós iskola öltöny	10 - 11 „
Legujabb kamgarn	12 - 14 „
Különlegességek angol chewiotból és feljebb.	18 - 20 „

Növendék téli felöltők:

14, 16, 20 K.

és feljebb.

Oriási szövetraktár mérték utáni megrendelésekre.

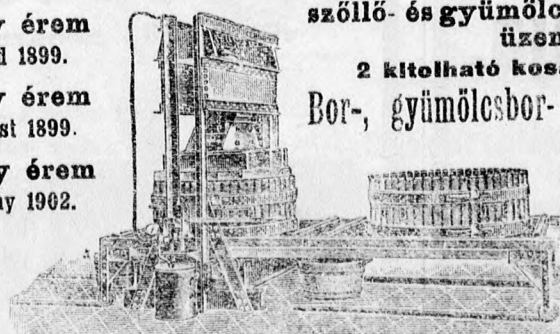
Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899.

Arany érem Budapest 1899.

Arany érem Pozsony 1902.

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára.

2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral. Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajtásra Herculesnyomerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlőket, bogozógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyartanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legujabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzőkek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek

Csemege szőlő és bor eladás.

Gróf Dégenfeld József és dr. Bal-kányi Miklós urak „Erzsébet” szőlőte-lepének elárúsító helyei:

Gróf Dégenfeld téren, a kenyér-piaczon 10-ik számú Wolf százados-féle Szikszay háznál és a

Főpiacon a 26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben meg-nyitattak.

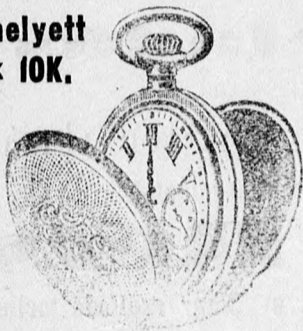
Mindkét helyen a csemege szőlő nagyban és kicsinyben kapható.

A Dégenfeld téri főüzletben az „Erzsébet” szőlő telep kitűnő ó bora hectoliterenként igen olcsón megren-delhető.

Kitűnő befőzni való császárkörte olcsón kapható.

Feltűnést keltő!

18 K helyett
csak 10K.

Remek remontoir Gloria-Ezüst-óra, 3 erős fedé és ugró fedéllel, dusan vésvé, pontos járás, 3 évi jótállással, utánvétellel csak 7 koronáért

UHRENF. J. KÖNIG

Bécs, VII., Westbahnstrasse 36/75.

Szűrvesztő

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arczbőrre ártalmatlannak talált

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemet-len arczszőrt gyökereitől, a nélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak meg-adja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ára 7 kor. Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánáért mellet eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerü

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom osztály- és magánoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkursusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11-12, d. u. 5-6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve

Orosházi Kenyársütőde és Élelmezési Csarnok

Ajánlja finom chasselas- és paszatuti csemegeeszőlőjének kilója 20 krajczár, kosárvételnél házhoz szállítatik. ———

Viszonteladónak árkedvezmény.

Nemes faj dinnyék és körték.

== Naponta friss uradalmi vaj. ==

➤ A Fritz Schultz jun. Akt.-Ges., Eger s Lipose ←
egyedüli gyártója a

Globus-tisztító-kivonatnak

megkapta

az 1904. Szt.-Louisi világkiállításon

Grand Prixet

a legmagasabb kitüntetés ezen szakmában.

Meghívás

A Debreczeni Termény- és Aruraktár Részvény-társaság

1905 szeptember hó 17-én délelőtt 10 órakor

a város háza nagy tanács termében tartandó

XVIII-ik évi rendes közgyűlésére

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Határozathozatal a lefolyt 1904/905 üzleti év zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása és az osztalék megállapítására nézve.
4. Igazgatósági javaslat az alapszabályok 51. és 56. cikkének módosítása tárgyában.
5. A sorrend szerint kilépő egy igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.

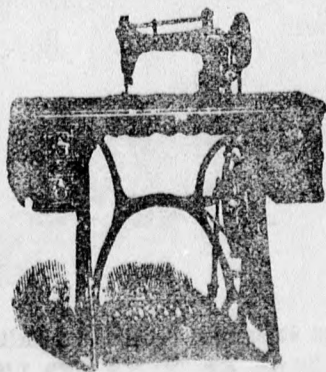
Debreczen, 1905. augusztus hó 15-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles részvényeit a közgyűlés előtt legalább 1 nappal a társaság pénztáránál, a debreczeni első takarékpénztárnál, vagy a debreczeni ipar és kereskedelmi banknál — térítvény és igazoló-jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni. A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság hivatalos helyiségében a részvényesek rendelkezésére állanak.

ROSENBERG és HAMMER

villanyműszeresek. Varrógép- és Kerékpár raktár.

Alant jegyzett cég a maga nemében azon páratlan kedvezményt nyújtja mindazoknak, kik varrógépet vásárolnak, hogy **teljesen ingyen** minden utánfizetés nélkül kitaníttatja a divatos női szabászatban.

Alkalma van mindenkinek **teljesen ingyen** hozzá jutni a legdivatosabb női ruha, valamint a fehérnemű szabászatához és a legkötelesebb szabásmintákat szintén díjmentesen adjuk.

Vidékiek 8 nap alatt kitaníttatnak.

Raktáron tartunk **családi Singer, karikahajós, vibráns és iparos gépeket** a legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Minden varrógépért 8 éves jótállást vállalunk.

Szabadalmazott himzőkészülék minden gépre alkalmazható.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer **DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz.**
A nagytemplom mellett.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybéli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapírokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket, részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás czéljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindenemű felvilágosítással szívesen szolgál
az intézet ügyvezetője.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Csapó- és Vár u. sarkán a Zenede épületben lévő és 7 év óta fennálló

női- és gyermek telöltő üzletemet

a beálló őszi és téli idényre dusan felszereltem.

Raktáromon lévő áruk u. m. leány paletók, Hávelokkok, Raglánok, Gyermek köpenyek, valamint szörme áruk és boák

a legjutányosabb áron kaphatók.

Írántam tanusított szíves bizalmat továbbra is kérek, vagyok kiváló tisztelettel

Veres Lajos

Vár-utca 1.

ZÖLD JÓZSEF
polgári és katonai szabó-üzlete bel- és külföldi szövetek raktára
DEBRECZEN, Kossuth-u. 8. szám, a színház mellett.

Van szerencsém szíves tudomásra hozni, miszerint Prelovsky András férfi szabó üzletéből, hol 9 évig mint szabász működtem, önállósítás czéljából kilép'em és Debreczenben, Kossuth utca 8. szám alatt, tolyó évi augusztus hó 19-én megnyitottam

férfi szabó-üzletemet.

Elvállalom a legújabb szabásu és a legnagyobb igényeket kielégítő polgári és katonai, vasuli és mindenemű sport egyenruhák készítését; polgári öltönyöket, valamint magyar disz és viselő ruhákat; papi reverendákat, palástokat és fővegeket, reformatus papi zsuati kabátokat stb.

a legjutányosabb árak mellett készítek.

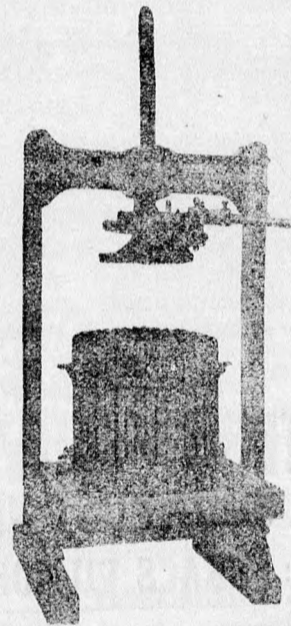
Gyászöltönyöket, valamint vidéki megrendeléseket 24 óra alatt elkészítek. Egyéves önkéntesek legelegánsabban, szabály szerint, kiváló olcsó árban felszereltemek, az anyag jó minőségeit, valamint előírás szerinti elkészítéseért felelősséget vállalok. Kelhivom a tartalékos tiszt urak figyelmét, hogy bármimemű kinevezetése alkalmával nálam összes szükségletét a legjobb minőségben, olcsó árban beszerezheti.

Nagy raktárt tartok bel- és külföldi szövetekből és ezek beszerzésénél nemcsak a divat, hanem a tartósság követelményeit is szem előtt tartom.

Szíves támogatását kérem — vagyok kiváló tisztelettel

Zöld József polgári és katonai szabó.

„Ursus“ a legtekéletesebb vasgerenda szerkezetű szabadalmazott borsajtó felsőnyomással, a törköly egy darabban vehető le. A must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése kizárva. Legmagasabb nyomóképeség. **Honi gyártmány.**

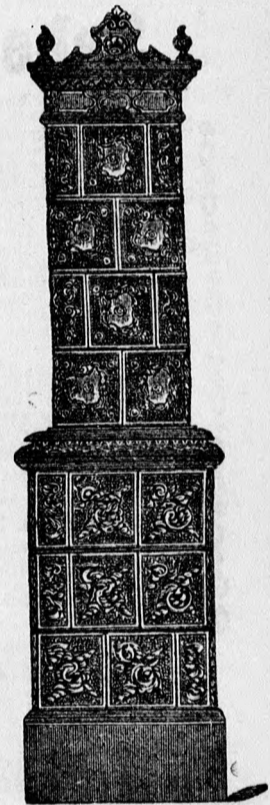
Budweisz-i és honi gyártmányu **porcellán** valamint meidinger-köpeny és öntöttvas **kályhák**, minden szerkezetű vas- és porcellán burkolatu **konyhák.**

Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőporárda.** Ujdonság! **Browning** rendszerű ismétlő fegyver 1908. minta. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

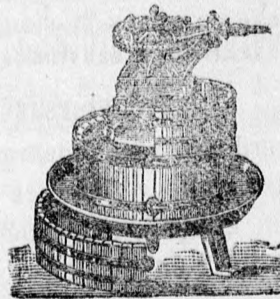
Tóth Gyula

DEBRECZEN,
Piacz-u. 20. 27.

Bächer Rudolf

kizárólagos
szabadalmazott ekegyár.

Melichár Ferencz

kizárólagos
szabadalmazott vetőgép-gyár.

Ajánlja Sack rendszerű eredeti **Bächer ekéit** elpusztíthatatlan aczélféjekkel. — Melichár páros soru

„**Unikum Drill**“ sorvető gépeit

szabadalmazott kikötő készülékkel, répvágóit, szecsavágóit, járgányait és egyéb gazdasági gépeit. 3 abronccsal ellátott és kiválóan jó „mabilie“ rendszerű borsajtóit keltős nyomószerkezettel, nemkülönben kitünő szőlőzúzóit.

Kizárólagos képviselő és gyári raktár: Ráhrmer Sándornál DEBRECZENBEN,
Piacz-utca 26. Főtrafik-udvar.

Ugyanott teljesen kijavított, használt vetőgépek melyek az év folyamán Unicum Drill gépeink eladásánál többi helyről cserébe vétettek, a legolcsóbb árban, és a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett kaphatók.

Uj üzlet.**Uj üzlet.**

Londonban 1 fit. Párisban 80 kr. Debreczenben a Piacz utcán, „Sika“ szálloda mellett Hegedüs Armin ujonnan berendezett rőfös- és női divat üzletében csak 41 kr. 120 cmtr széles koczkás angol kelme. Ezenkívül az összes őszi ujdonságok Női és Férfi fehérműek, elegáns ruha díszek, mindennemű rövidárúk

bámulatos olcsó árban.

1 drb berlini kendőt 10 krért is, kizárólag és egyedül csak az én özégem árúit.

Kérem a czégre figyelni!

Tisztelettel

Hegedüs Armin.

LINOLEUM

Szőnyegek.**Futószőnyegek.****Mosdóelők.****Különleges gyári raktár:****DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.**

Asztal terítők. Gyermekek- és Női kötők. Gummi esőköpeny. Valódi Reithoffer-féle gummi ágybetétek minden színben.

Raktárak : Budapest Kerepesiut 22. és Erzsébetkörut 19. Bécs, Triest, Lemberg, Czernovitz.

Sebesedések

legyenek azok bármint természetiek, gondosan megvédendők minden tisztatlanság ellen, mert ezáltal a legkisebb seb is elmérgesedik és nehezen gyógyuló sebet idézhet elő. 40 éve már, hogy a megpuhító huzókenőcs, Prágai házikenőcs név alatt, mint egy nélkülözhetetlen kötszer ismeretes.

Ez megvédi a sebet, csillapítja a gyuladást és fájdalmat, üdítően hat és elősegíti a bőrövelést és gyógyulást. 1 doboz 90 fillér.

Postaszékküldés naponta.

8 kor. 16 fillér előzetes bekioldése után a doboz, vagy pedig 4 korona 60 fillérért 6 doboz Ausztria-Magyarország bármely részébe bérmentve szállítatik. A csomag minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

FŐRAKTÁR:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

a „Fekete-sas“ gyógyszerárában

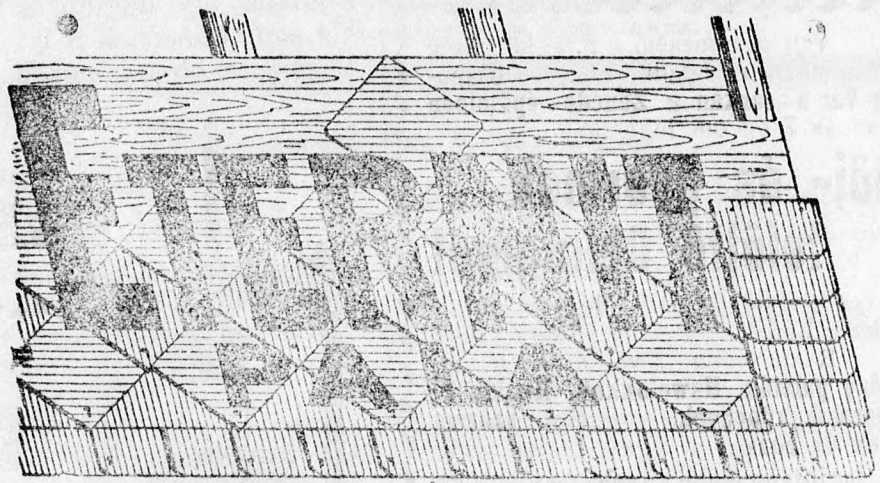
Prága, Kleinseite, Nerudagasse sarkán 203. sz.

Raktár: Ausztria-Magyarország gyógyszerárában.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEFNÉL, BUDAPEST.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely: LUKACS VILMOS czégnél Debreczen, Hatvan-utcza 5.

Tudomásul.

A debreczeni erőtakarmánygyár
részvénytársaság

a nagyérdemű gazdaközönség tudomására hozza, hogy üzemét a „Margit“ fürdőben épülő gyártelepén folyó évi október hó 1-én megkezdi.

Az igazgatóság.

Hegedűk vonóval

képezdészek részére legjobb minőségben 8. 9. és 10 kor.

Kapható csakis

Schmidt S.

30 év óta fennálló nagy zongora és hangszer üzletében.

Ne vásároljon

addig női ruhaszövetet míg a nálam levőket meg nem nézi, mostan kaptam

20 láda Maradékota melyben vannak női ruhaszövetek, delainek, kartonok, batisztok és barchetek a melyek igazán **bámulatos olcsó árban** lesznek eladva.**Vigyázz!**Tisztelettel **LÓWY F.****Kékre festett kirakat.**

Piacz u. 24. a kistemplommal szemben.